

Nepriklausoma

Lietuva

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 5 (50-tieji metai) 1990 m. • VASARIO – FEBRUARY 1 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

IVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

LAISVĖJANČIOSE EUROPOS VALSTYBĖSE LIKVIDUOJASI KOMUNISTŲ PARTIJOS

Kremliaus apmokytų saugumiečių ir atsistatusių sovietinių tankų teriotos ir persekiotos Europos valstybės baigia atsikratyti raudonojo košmaro atnestomis drumzlėmis. Viena po kitos jos įrodo pasauliui, kaip žmonės, jeigu jiems įmanoma išreikšti savo valią, pasirenka laisvę ir demokratiją. Užsienio spaudoje dažnai buvo minima, kad kažkokie tai "nacionalistai" siekia nepriklausomybės. Šiandien jau daugelis jų teisingai interpretuoja vykstantį Europoje atgimimą, teigdami, jog tai esanti didžiulės daugumos arba tiesiog visos tautos troškimas. Ir tariamus nacionalistus arba separatistus vertėtų teisingiau vadinti savo šalies patriotais.

Po Vengrijos, ir Lenkijoje vietinė komunistų partija pati nubalsavo save likviduoti. Didžiausioji jos narių dalis pasivadino Lenkų Socialdemokratijos partija, o mažuma, kurią sudaro užkietėję marksizmo šalininkai, atrodo, pasirinko socialistų (gal net priedu "demokratų") etiketę. Neatrodė, tačiau, kad bet kokia etiketė sugebėtų komunistus išgelbėti laisvuose rinkimuose.

Rytų Vokietijoje Komunistų partija, dar iki šiol tebesidangstanti senuoju Socialistinės Vienybės partijos vardu, turėjo galų gale valdžion išleisti opozicinių partijų atstovus, nes nuolatinės masinės demonstracijos ją būtų visiškai nušlavusios. Gudrių ėjimu komunistai, išsirinę naujuoju vardu žydų tautybės Vokietijos pilietį, kad galėtų opoziciją apkaltinti rasizmu ir antisemitizmu (tai jau daroma) ir tokiu būdu išgelbėti savo kailį bei išgyti daugiau draugų, visomis priemonėmis bandančių sulaukyti Vokietijos susivienijimą, vis dėlto neišvengiamai rieda prapultin. Rinkimus atkėlus į š.m. kovo mėnesį (vietoje gegužės mėn.) jos laukia totalus pralaimėjimas. Vakarų Vokietijos remiamos krikščionių demokratų ir socialdemokratų partijos, jau pradėjusios rinkiminę kampaniją, visai atvirai pasisako už dirbtinos Rytų Vokietijos susivienijimą su Vakarų Vokietija. WIR SIND EIN VOLK (Mes esame viena tauta), dažnai matomas ir girdimas šūkis, yra neginčytina tiesa, nepaneigiamas fak-

tas.

Panašaus likimo netrukus susilauks ir Čekoslovakijos, Rumunijos, pradėjusios irti dirbtinai sulipdytos daugiatautės Jugoslavijos ir net Bulgarijos komunistų partijos.

Nuostabu, kad net labiausiai užsmaugtoje ir skurdžioje Albanijoje taip pat jau girdisi nepaprastosios laisvėjimo bangos gausmo atgarsiai. Po nuožniausios žiemos tikrai artėja tautų pavasaris Europoje. Ir galime didžiuotis, kad to atgimimo bangą įsisiūbavo Baltijos pakrantėje, ypatingu pajėgumu ir veržlumu Lietuvoje ir jos kaimynėse - Estijoje ir Latvijoje.

SOVIETŲ TANKAI AZERBAIDŽANE

M. Gorbačioviui grįžus iš Lietuvos, dvejus metus rusenusi neapykanta tarp armėnų ir azerbaidžaniečių taip išsiliepsnojo, kad ėmė grėsti rimtu pilietiniu karu. Azerbaidžano sostinėje Baku ir Karabacho srityje ginkluoti būriai ir pavieniai asmenys ėmė žudyti armėnus, o šie, gindamiesi, - azerbaidžaniečius. Kruvinuose susidūrimuose žuvo keli šimtai. Iš Baku miesto ėmė bėgti armėnai ir rusai. M. Gorbačiov'as pasiuntė tankus ir saugumiečių dalinius. Maskva pranešė, kad tai padaryta, norint sustabdyti pilietinį karą. Pasinaudodami šiuo pretekstu, sovietų kariniai ir saugumiečių daliniai ėmė suiminti Azerbaidžano Tautinio sąjūdžio vadus ir narius, naikinti jų būstines ir drausti jų veiklą. Nežiūrint draudimo, milžiniškos minios demonstravo Baku mieste ir kitose vietovėse prieš sovietų intervenciją, reikalaudami nepriklausomybės, laisvės ir demokratijos Azerbaidžanui.

Prisiminintina, kad azerbaidžaniečių ir armėnų nesantaikos šaknys ieškotinos dar Romos imperijos amžiuje, kai tas žemes valdė Armėnijos karaliai. 1918.V.28 d. Azerbaidžanas pasiskelbė nepriklausoma valstybe, gyvavusia iki 1920.I.12 d., kai bolševikai užgrobė Baku miestą ir panaikino šios valstybės nepriklausomybę. Taigi, š.m. sausio 12 d. azerbaidžaniečiai minėjo 70-metį sovietinės okupacijos.

Konflikto priežastį vienaip aiškina armėnai, kitaip azerbaidžaniečiai. Azerbaidžaniečiai piktinasi sovietais, kurie, jų teigimu, už kelių išsisukėlių savivaliavimą, apkal-

tino visą tautą ir, tuo pasinaudodami, sunaikino Azerbaidžano laisvės sąjūdžius. To kaip tikslai ir siekusi Sovietų Sąjunga. Az. reikalauja sovietų dalinių pasitraukimo iš Az. teritorijos. Didelis skaičius azerbaidžaniečių, tarnavusių sovietų kariuomenėje, perėjo į sukilėlių eiles. Kremliaus pasiūlymas tartis buvo atmestas, kol bus Azerbaidžane okupaciniai daliniai.

Š.m. sausio 29 d. buvo paskelbta, kad Lietuva, Latvija ir Estija pasisiūle tarpininkauti ir kviečia Rygon armėnų ir azerbaidžaniečių atstovus. Armėnai ir azerbaidžaniečiai jau sutiko konferencijoje dalyvauti.

Pasaulio spauda paskelbė šią žinią kaip savotišką sensaciją. THE GAZETTE š.m. sausio 30 d. savo straipsnį pavadino BALTIC PEACE COUP CHALLENGES MOSCOW'S RULE.

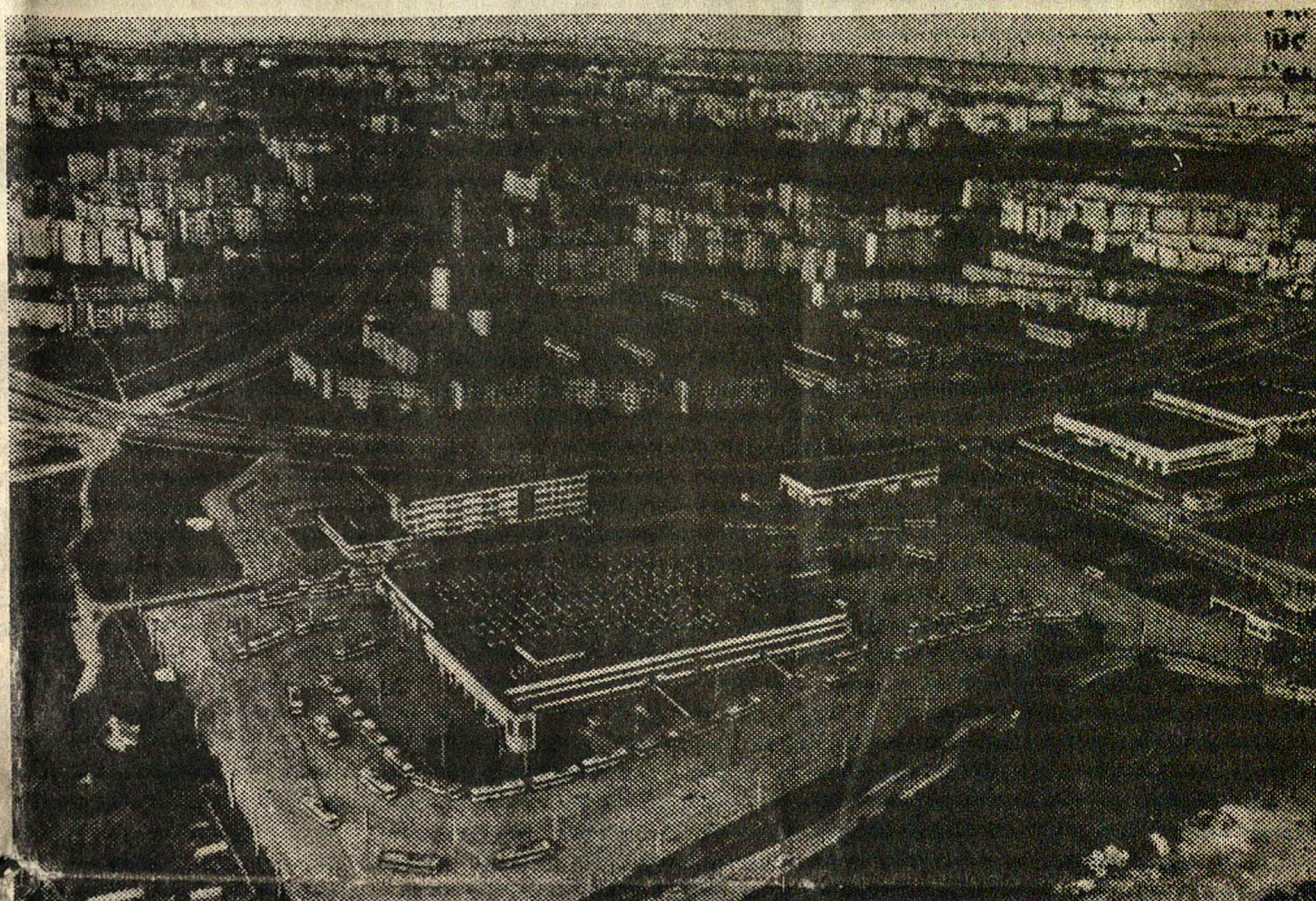
Po to rašoma: "Savotiškai nauja politinė iniciatyva iškilo už Kremliaus orbitos ribų, kai išradingieji Baltijos separatistiniai sąjūdžiai prikalbino savo bendramincius pietinės Armėnijos ir Azerbaidžano respublikose atvykti į taikos pasitarimus Rygoje. Pasitarimai prasidės Latvijos sostinėje ketvirtadienį (sausio 25, h.n.) ir yra ruošiami trijų Baltijos tautinių sąjūdžių, laikantis visų tokios diplomatinės iniciatyvos tvarkos bei protokolo nuostatų.

Suaukštasai taikos pasitarimas yra Baltijos respublikų naujas iššūkis Maskvos autoritetui, bandymas parodyti, kad efektingas valdymas Sovietų Sąjungoje perėjo į decentralizuotų liaudies sąjūdžių rankas, sugebantių spręsti problemas, kurios Kremlį priveda prie politinės krizės. Armėnija ir Azerbaidžanas pasiūlymą priėmė, kaip galimybę tartis dėl savo konfliktų už Maskvos akiakulio.

GORBAČIOV'AS PASITRAUKS IŠ PARIJOS VADO PAREIGŲ?

Š.m. sausio 30 d. pasklido žinia, kad Michail Gorbačiov'as žadąs pasitraukti iš Sov. Sąjungos Komunistų partijos vado pareigų ir pasilikti tiksliai Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininku (Vakaruose sakoma tiesiai - prezidentu).

Partijos vado vieton jis siūlysiąs Jakovlev'ą. Tie patys patikimi Kremliaus šaltiniai tvirtina, jog Gorbačiov'as nenorėjęs siųsti tankų ir armijos į Azerbaidžaną. Po kruvinių susirėmimų, jis buvęs prislėgtas ir pasitraukęs keletą dienų iš Maskvos, kad galėtų ramiai apsvarstyti savo tolimesnę politinę

Vilniaus miesto Viršuliškių mikrorajonas.

ateiti.

Po įtartinai ilgos tylos, sekančią dieną, pats Gorbačiov'as tą žinią paneigė. Tačiau Maskvoje gandai tebeplinta.

Verta paminėti, kad Gorbačiov'as Rytų Vokietijos premjero vizito proga sausio 30 d. Maskvoje jau pripažino, jog abiejų Vokietijų susivienijimas esąs nebeišvengiamas. Dar Maltos konferencijoje prieš dvejetą mėnesių, jis tokio susivienijimo galimybę griežtai atmetė.

Ši savo nuosprendį Gorbačiov'as pranešias sekančiame Centrinio K-to Plenumo, kuris įvyks vasario mėnesio pradžioje.

Agentūros pranešime minima, kad Gorbačiov'ą į tokį žingsnį pastūmėjusi ir jo nesėkminga misija Lietuvoje.

PRISAIKDINTAS NAUJAS KANADOS GENERALINIS GUBERNATORIUS

Pirmą kartą Kanados istorijoje generaliniu gubernatorium paskirtas ne anglų ar prancūzų, bet ukrainiečių kilmės Ray Hnatyshyn. Jis buvo konservatorių vyriausybės ministru iki 1988 metų, kai pralaimėjo rinkimus į parlamentą. Savo kalboje R. Hnatyshyn'as pasakė ir kelis sakinius ukrainietiskai. Ir šis įvykis istorinis. H. žmona yra danų kilmės, tad pirmą kartą karalių atstovaus asmuo iš 9 milijonų kanadiečių, kuriuos iki šiol anglosaksai ir prancūzai daugiau ar mažiau ignoravo.

• BIG MAC - MAKVOJE: sukėlė didelį susidomėjimą.

Plačiai išsivysčiusi greito karšto maisto aptarnavimo įmonė McDonald atvėrė duris Maskvos gyventojams. Derybos dėl McDonald veiklos Maskvoje truko 14 metų...

PRANEŠA E L T A

AMERIKA REMIA PABALTIO VALSTYBIŲ ATSISTATYMA

Kiekviena Amerikos administracija turi skirtingus užsienio politikos tvarkymo metodus. Principinė užsienio politika beveik nesiskiria nuo vienos administracijos iki kitos, tik tos politikos vykdymo būdai būna skirtingi.

Prezidento R. Reagan'o viešas, aštrus ir tiesioginis pasisakymas prieš Sovietų Sąjungos vedamą diktatūrinę priepaūdą ir pavergimą nešančią politiką, jo bekompromisinis išdėstymas raketų NATO valstybėse, stiprus Amerikos apsiginklavinimas ir suvaržymas aukštos technologijos eksportu į Sovietų Sąjungą ir jos satelitinius kraštus privedė prie šiandien vykstančios Sovietų kolonialinės imperijos griuvimo.

Istorinis prezidento Reagan'o iššūkis Gorbačioviui apie Berlyno geležinę sieną: "Mr. Gorbachev, please, tear that wall down," sukrėtė visą pasaulį. Prezidento Bush'o apsilankymas Lenkijoje ir Vengrijoje be abejonės, prisidėjo prie tų kraštų demokratijos atstatymo. Jo politika vedama tyliu uždaru pasitarimų keliu principiniai siekianti visų kraštų pilno demokratinio ir savarakiško susitvarkymo.

VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis buvo painformuotas, kad Amerikos administracija atidžiai stebi įvykius Sovietų Sąjungoje, nepripažįsta Pabaltijo kraštų okupacijos, siekia pilnos Lietuvos, Latvijos bei Estijos nepriklausomybės atstatymo ir Sovietų Sąjungos pasitraukimo iš tų kraštų.

Amerikos administracija remia taikų, kultūringą, dialoginį, Pabaltijo kraštų nepriklausomybės išsprendimą. VLIKas mano, kad didelė Amerikos lietuvių reakcija laiškais, telefonais bei telegramomis administracijai, Kongresui ir spaudos nariams daug prisidėjo prie Amerikos administracijos stipresnės pozicijos užėmimo Pabaltijo kraštų klausimo sprendime.

SUSKILO OKUPOOTOS LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJA

XX Lietuvos Komunistų Partijos Kongreso Vilniuje metu 1989 m. gruodžio 19-21 d.d. didžiajai daugumai kongreso dalyvių (874=83%) pareiškus atsisakymą nuo Maskvos politinio diktato, Maskvai palankūs partijos nariai (160) protestuodami įsteigė antrą Lietuvos Komunistų Partiją. Steigiamajame susirinkime, Spalio revoliucijos rūmuose, susirinkę apie 150 Maskvai ištikimų komunistų įkūrė naują Lietuvos Komunistų Partiją. Pagal gautą informaciją, šioje partijoje yra tik 17 lietuvių. Kiti yra kitų tautybių, daugumoje rusai. Į šios partijos politbiurą yra išrinkta ir keletas Maskvai pasidavusių lietuvių: Vladimiras Švedas, Juozas Kodelis, prof. Jermalavičius, Burokevičius, buvęs Kauno vykdomojo komiteto pirmininkas Taškūnas, J. Gureckas ir keli kiti. Jie mėgina įrodyti, kad "dauguma lietuvių" remia Maskvą ir nenori jokio atsisakymo. Savo teigimus remia senais stalinistiniais metodais.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

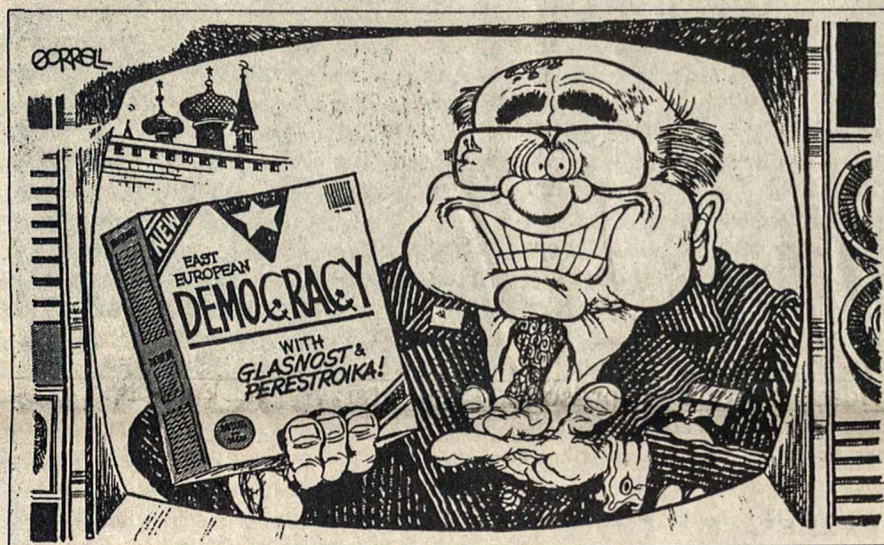

ŽURNALŲ PUSLAPIUOSE

GORBACHEV'S GAMBLE Can He Hold On to Lithuania?

Newsweek

PERSPECTIVES NEWSWEEK: JANUARY 22, 1990

© 1990 GORELL - RICHMOND NEWS LEADER

"This offer void in Lithuania and other Baltic states..."

JAUNA MONTREALIO LIETUVĖ KOLABORUOJA
"NEWS WEEK" ŽURNALU

Moscow's Crisis in Lithuania

NEWSWEEK, January 8, 1990:

Šiame "Newsweek" leidinyje du autoriai - Carroll Bogert Maskvoje ir Carla Gruodis (Gruodyte) 19-tajame puslapyje parašė straipsnį "Moscow's Crisis in Lithuania". Daug dėmesio skiriama konstituciniam 6-tajam straipsniui ir aptariama Sąjūdžio veikla, Brazausko valdymo, provokacijos, kaip rašoma, 20% procentų nelietuvių gyventojų. Be abejo, kad apie 20% atsirado dėka kolonizavimo. Straipsnio pabaigoje rašoma: "Respublika ruošiasi ir blogiausiam atvejui. Sąjūdis yra sudaręs specialų patariamąjį komitetą deryboms su Maskva - ar kitais kraštais - tuo atveju, jeigu pav. būtų suimtas Brazauskas. Jaunieji vyrai sakosi pasiruošę patraukti ir kalvas ir sudaryti partizaninį pasipriešinimą, jeigu Maskva sugalvotų paversti smūgį. Už nepriklausomybę pasisakantieji spėja, kad juos, reikaliui atėjus, remtų milicija, bet kariuomenė ir KGB prisilaikytų Maskvos. 'Jeigu prieitume iki to, - kalbėjo viena 30 m. amžiaus moteris, kuri sako yra neutrali, - aš tuojau pat prisidėčiau ir kovočiau'. Kaip tik to nori išvengti Gorbachiov'as ir vis galvoja, kaip tai padaryti". /Azerbaidžiano įvykiai parodo, kad tikriausiai jam buvo padarytas didelis spaudimas ir jis nebeišgalvojo, ką daryti...Red.).

Š.m. Sausio mėn.22 d. "NEWSWEEK" savaitiniame žurnale, leidžiamame New York'e, du jo puslapiai skiria aprašymams apie Gorbachiov'o vizito pasekmes. Straipsnį paruošė 3 žurnalistai, stebėję įvykius Vilniuje: Russel Watson su Fred Coleman ir Carla Gruodis (montrealietė lietuvė, Vytauto ir Dalios Gruodžių dukra, nuvykusi į Vilnių pagilinti lituanistikos žinias Vilniaus Universitete, aktyviai įsijungė į Sąjūdžio eiles ir dirba vertėjaudama ir tarpininkaudama ryšiams su užsienio žurnalistais).Prie straipsnio prisidėjo ir dar du žurnalistai - Margaret Garrard Warner Washington'e ir Steven Shabad New York'e. Straipsnis pavadintas - GETTING OUT OF THE U.S.S.R.? - ir parašė Secessionism could be Gorbachev's undoing. "Audingame lankymesi Lietuvoje, vienoje iš 15 sovietinių respublikų, jis (Gorbachiov'as) bandė sulėtinti kylantį nepriklausomybės judėjimą. Lietuviai atsisakė nurimti. "Žmonės patys privalo nuspręsti savo likimą", - šūktelėjo žmogus iš minios, kai Gorbachiov'as bandė krašto sostinėje, Vilniuje, atvesti minią į protą. "Niekas nebus nutarta be jūsų pritarimo", - atsakė Sovietų lyderis, "mes viską aptarsime kartu".

2 psl.

LIETUVA IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS IR
PUOSELĖJIMAS K A N A D O J E - nuolatiniai
KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RŪPESČIAI.

VASARIO 16-TOSIOS PROGA
KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ PRAŠO
AUKŲ VISUOMENINEI-TAUTINEI-KULTŪRINEI VEIKLAI PAREMTI

Pastaroju metu Tautos drąsa bei kovos dvasia išgarsino Lietuvos vardą plačiojoje Kanados visuomenėje.

Kanados Lietuvių Bendruomenė vienintelė Kanadoje palaiko ryšius su Kanados vyriausybės institucijomis ir kitų pavergtų tautų organizacijomis. Kanados valdžiai bei spaudai teikia informaciją apie Lietuvą, tuo užtikrindama tikslų Lietuvos reikalų supratimą kanadiečių tarpe.

Kultūros ir švietimo komisijų pastangomis jaunimo tarpe ugdomos lietuviškosios vertybės, užtikrinančios veiklos tęstinumą.

Už metų bėgyje paaukotą \$20 - ar daugiau sumą išduodami pakvitavimai nuo pajamų mokesčio.

Aukojant KLB-nės plačiai veiklai, prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus per apylinkėse ruošiamus VASARIO 16-tosios minėjimus.

Aukas galima siųsti: Kanados Lietuvių Bendruomenė,
1011 College St.,TORONTO,Ont.
M6H 1A8

ESAME VIENOS TAUTOS VAIKAI !

Artėjame prie mūsų istorijoje lemiamo laikotarpio. Lietuva šaukiasi pagalbos, laukia iš mūsų visokeriopos paramos. Atsiliepdama į Tautos šauksmą, KLB KRAŠTO VALDYBA toliau tęsia drąsų v a j ų, siekdama artimiausiu metu suteikti \$100.000 LIETUVOS REIKALAMS. Lėšos bus naudojamos konkrečioms projektams, susijusioms su NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS ATSTATYMU. Patys skubiausi uždaviniai:
- 1990 vasario mėn. į Lietuvą bus siunčiama Kanados parlamentarų delegacija;
- bus parūpinamos Lietuvai reikalingos techninės priemonės, pav., "FAX" mašinos, dauginimo/kopijavimo aparatai ir t.t.

- Lietuvos byla bus ir toliau keliama plačiojoje Kanados visuomenėje,informuojant valdžios pareigūnus bei spaudos atstovus.

Be jūsų visų finansinės paramos KLB Krašto Valdyba liks bejėgė teikti Lietuvai skubiai reikalingą pagalbą. Savo dosnėmis aukomis tiesiogiai paremsite Lietuvą, visomis išgalėmis siekiančią atsiimti tai, kas jai teisėtai priklauso.

A t k a r p a
ESAME VIENOS TAUTOS VAIKAI - K.L.B.VAJŲ paremti pridėdu čekį:

Įvertindamas(a) KLB Krašto Valdybos pastangas išlaikyti lietuvybę Kanadoje, pridėdu papildomą _____ auką tai veiklai paremti.

Šią atkarpą kartu su čekiais, rašytais "K.L.B." vardu, prašome siųsti:
K.L.B. VAJUS,
1011 College St., TORONTO, Ont.
M6H 1A8.

Vardas, pavarde:_____

Adresas: _____

Miestas: _____/pašto kodas/---

Bet ir konservatyvieji nepasiūlo jokios geresnės programos jo politikai- tad, kol kas, nėra galimo Gorbachiov'o įpėdinio.

Lietuvos vadovaujantieji yra įsitikinę, kad eventualiai jie iškovos laisvę - arba derybomis, arba Sovietų Sąjungos subyrėjimu. Landsbergis pranašauja, kad "1990 bus lemiamieji metai šiame procese".

/Ištraukas iš minėtų straipsnių vertė Birutė Nagienė/.

Post-Christmas headache: An independence rally in Vilnius

NEWSWEEK/JANUARY 8, 1990

" A LITHUANIAN'S PRIDE - AND FEARS - AS INDEPENDENCE GROWS."

Š.m. sausio mėn. 18 d. HAMILTON SPECTATOR laikraštyje pasirodė REGINOS HAGGO, meno istorikės ir žurnalistės straipsnis . Įžangoje ji rašo, kad nors Michail Gorbachiov'as besilankydamas Lietuvoje prašė pasilikti Sąjungoje, lietuviai stipriai reiškė savo teises į nepriklausomybę. Šios keliolikos metų pastangos, pasiekė savo kulminacinį punktą praeitą savaitę (t.y. G.lankymosi metu Red.) ir gliai jaudino Kanados lietuvius.

Toliau savo straipsnyje ji aprašo, kaip giedant per Naujų Metų sutikimą Lietuvos Himną, jai pirmą kartą riedėjo ašaros. Todėl, kad lietuviai Lietuvoje, pirmą kartą galėjo irgi giedoti savo himną po beveik 50-ties metų nuo Sovietų okupacijos. Sakosi, verkė, nors niekada dar nebuvo mačiusi savo tėvų žemės. Gerai informuota apie įvykių eigą, ji aiškiai, paprastai ir šiltai aprašė reakcijas, kai sužinojo apie Sąjūdžio pro-demokratinį reikalavimą ir tautos nepriklausomybės siekius dabar. B.N.

Getting Out of the U.S.S.R.?

Secessionism could be Gorbachev's undoing

NEWSWEEK/JANUARY 22, 1990

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Praneša ELTA:

LIETUVIAI JUNGŲNIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ TELEVIZIJOJE

Gorbačiovo' o apsilankymo okupuotoje Lietuvoje proga Jungtinių Amerikos Valstijų televizijos stotys davė daugybę įvairių pranešimų, liečiančių įvykius Lietuvoje. 1990 m. sausio 11 d. MacNeil/Lehrer programoje dalyvavo prof. Vytautas Vardys ir komentavo apie Gorbačiovo' o apsilankymo reikšmę Lietuvos laisvės bylai.

1990 m. sausio 11 d. Ted Koppel ABC "Nightline" programoje dalyvavo Algimantas Čekuolis iš Vilniaus ir Vladimir Posner iš Maskvos. Ypatingai gerai pasirodė A. Čekuolis, kuris paklaustas ką jis galvoja apie galimą Lietuvos atsiskyrimą nuo Maskvos imperijos, atsakė, kad mums atsiskirti nereikia, nes mes niekad su Maskva nebuvo susituokę; tik Maskva mus jau daugiau kaip 50 metų prievartauja. Rusija turi tik pasitraukti iš Lietuvos ir visos problemos bus išspręstos.

1990 m. sausio 15 d. C-Span televizijos programoje, užrtukusią pusantros valandos (6:30-8 p.m. EST) Jonas Bobelis, ELTOS Informacijos ir politinis direktorius, plačiai apibūdino Lietuvos okupacijos situaciją, Hitlerio-Stalino pakta, nelegalų Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą ir pabrėžė, kad įvykiai okupuotoje Lietuvoje nėra etninė problema, kaip sovietai mėgina skelbti, bet teisė ta kova už valstybinę nepriklausomybę, kurią sovietai Hitlerio-Stalino pakto pasekmėje pavogė. Po to atsakinėjo į komnetatoriaus Lewis Ketchen ir telefonų klausimus kartu su armėnų ir ukrainiečių atstovais.

LIETUVIS IŠ TORONTO

ATSAKĖ Į STRAIPSNĮ "TIME" ŽURNALU

"Your article on the feasibility of independence for Lithuania (January 22) presented a very one-sided picture.

You raised the issue of compensation for those Russians who might want to leave an independent Lithuania. But what about compensation for the hundreds of thousands of Lithuanians who were either executed, tortured or forcibly deported to Siberia when the Soviets first invaded in 1940 and then reoccupied Lithuania for good in 1945? Will the families who lost loved ones be compensated? Will the survivors and their children in Siberia even get an official apology? Somehow I doubt it.

You also mentioned that all property now belongs to the Soviet state. This is technically inaccurate. Communist tenets dictate that all property belongs to the people. Compensation is therefore moot point. It makes no sense for the people to compensate themselves.

Lithuania's economy was prosperous by European standards prior to the Soviet occupation. Will the Soviets compensate Lithuania for saddling Lithuania with a moribund, command economy that is now uncompetitive in world markets? Who will compensate the Lithuanian people for the environmental havoc wrought by Soviet central planning? The environmental horrors in the East bloc are no longer a secret.

The present boundaries of Lithuania are not those which the Soviets agreed by treaty in 1920. A slice of southern Lithuania including cities of Gardinas (Grodno) and Lyda was taken from Lithuania when the Soviets arbitrarily redrew boundaries following World War II. Will this territory be restored to Lithuania or will an independent Lithuania be compensated for this loss?

I agree compensation is indeed necessary. But the compensation is owed by the Soviets to Lithuania - not the reverse. You see to implicitly assume in your article that the present situation in Lithuania resembles the break up of a consensual partnership. This is not the case. Lithuania was ravished by the Soviets under Stalin and has been held in servitude ever since.

Lithuanians are a rational, not a hot-blooded people. This is why the protests against the Soviets have been peaceful and democratic in nature. But 1990. II. 1

do not be mistaken. The resentment in Lithuania still runs deep after all these years. It is shared by Lithuanians worldwide.

Vaidotas Jonynas,
Mississauga, Ont.

Lithuanians oppressed by Russia

"RECORDER AND TIMES"

leidžiamajame laikraštyje Brockville, Ont., Kanadoje buvo atspausdintas neobjektyvus straipsnis, liečiantis Pabaltijo kraštus, specifiniai ir Lietuvą.

Jį reagavo PETRAS REGINA sausio mėn. 23 d.:

"I was shocked by your January 13-th editorial but what can be expected when a newspaper relies on USSR propaganda for its information. That is like getting information from Noriega for an article on Panama.

Lithuania, granted, is not a large country, its capital city Vilnius, is probably not much larger than Ottawa. Vilnius was established in the 13-th century and its university just celebrated its 400-th anniversary.

Lithuania declared its independence in 1918 and for 21 years enjoyed economic and political success which in many ways could provide a model for present-day countries, with a humane blend of social democracy and capitalism.

Lithuania and the other Baltic states, Estonia and Latvia, were seized by Moscow, by means of secret protocols to the 1939 Nazi-Soviet treaty, which on December 24, 1989 even the Supreme Soviet declared to be "baseless and illegal".

By 1940 the Baltic states had been occupied by Russia. Starting in June 1941, by deportations from the Baltic States, within one week 100,000 men, women and children were separated from their families, crushed into box-cars, and driven on foot through Siberian swamps to starve and freeze in prison camps. It is difficult to find a Lithuanian in North America who was

PRANEŠIMAS

Liūdėdami pranešame, kad š.m. sausio 2 d., po ilgos ligos, Toronto GENERAL ligoninėje mirė mylima žmona, motina, močiutė

A.A. ALDONA MANAJŪNAITĖ-ZINKEWICH,

g. 1923.X.12 d. Kaune, Lietuvoje. Palaidota ukrainiečių St. WOŁODIMIR kapinėse, Oakville, Ont.

Šeima dėkinga už maldas, gėles ir pareikštas užuojautas.

Liūdi vyras Roman, duktė Oksana su vyru Sean, vaikaitė Stephanie ir artimieji Kanadoje ir Lietuvoje.

Pabaltijo kraštų žingsniai į laisvę

VYTAUTAS SKUODIS

/SVARBESNIŲ ĮVYKIŲ LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE KRONIKA, nuo 1989 m. rugsėjo 30 d. iki gruodžio mėn. 31 d/.

1989 metai:

(Tęsinys)

LIETUVOJE, lapkričio mėn. 1 d., pirmą kartą oficialiai buvo švenčiama Visų Šventųjų- Vėlinių diena, įteisinga įstatymu.

ESTIJOJE, lapkričio 1 d. Piarnu miesto komjaunimo konferencijoje buvo nutarta: "Piarnu mieste Visasajunginės Lenino Komunistų Jaunimo Sąjungos veikimą skaityti užbaigtu".

ESTIJOS KP CK biuras lapkričio 1 d. davė rekomendaciją Estijos demokratinei darbo partijai jos oficialaus įregistravimo reikalu.

LIETUVOS TSR AT lapkričio 4 d. priėmė nutarimą "Dėl LTSR Konstitucijos (pagrindinio įstatymo) 70-tojo straipsnio taikymo. Šis straipsnis sudaro Deklaracijos apie Lietuvos suverenitetą pagrindą (Deklaracija buvo paskelbta 1989 m. gegužės 18 d.).

Lapkričio 3 d. LTSR AT priėmė referendumo įstatymą.

Lapkričio 3 d. LTSR AT priėmė Lietuvos TSR pilietybės įstatymą. Šis įstatymas dalinai apribos imigraciją iš kitų sovietinių respublikų. Sutinkamai su šiuo įstatymu, VISI DABAR LIETUVOJE GYVENANTYS ASMENYS turi teisę kreiptis dėl Lietuvos TSR pilietybės įgijimo. Naujai atvykstantys tokia pilietybę galės gauti tikslai po 10 metų. Tačiau galimos ir išimtys.

LPKRIČIO 3 d. LTSR AT priėmė LTSR Konstitucijos 50-tojo straipsnio pataisą dėl Valstybės santykių su Bažnyčia. Bažnyčiai dabar suteiktas pilnas savarankiškumas jos vidaus gyvenime.

Lapkričio 12 d. SAJŪDŽIO SEIMO sesijoje buvo pamerkti valdžios veiksmai, nukreipti prieš demonstrantus Kišiniove (Moldavijoje) ir pareikštas protestas TSRS centrinei televizijai, kuri įvykius Moldavijoje pateikė tendencingai ir iškreiptai.

Lapkričio 12 d. SAJŪDŽIO SEIMAS pripažino, kad LIETUVOS JAUNIMO EIMIMAS į sovietinę kariuomenę YRA NETEISĖTAS, nes LIETUVA YRA OKUPUOTAS KRAŠTAS. Buvo nutarta reikalauti, kad LTSR AT panaikintų LTSR Konstitucijos 61 straipsnį ir sustabdytų LTSR Baudžiamojo Kodekso 79 ir 211 straipsnių veikimą, kad tarnybą sovietinėje armijoje pakeistų pilietinė tarnyba. Kiek anksčiau tokius pakeitimus priėmė LATVIJOS TSR AT.

Lapkričio 12 d. SAJŪDŽIO SEIME buvo priimtas minimas LTSR vyriausybė, jog Lietuvos ekonomika yra katastrofiškoje būklėje ir kaskart blogėja.

Lapkričio 12 d. ESTIJOS TSR AT anuliavo Estijos valstybinės Dūmos 1940 m. liepos mėn. 22 d. nutarimą apie savanorišką Estijos įstojimą į TSRS.

untouched by these deportations. It is common to their efforts to find freedom of several close family members who died or suffered as slaves in Siberia. These deportations were meant to rend apart families, social structures and culture, and to crush and terrify so that domination could be complete.

A former richly productive agricultural economy was stripped, not only of its produce, but also of its means to produce. Everything went to Moscow and Lithuania starved. Every aspect of culture was suppressed - language heritage, religion through cruel persecution and more deportations. Lithuania has been among the most savagely dominated nations - it is no wonder that even its Communist Party has rebelled under these conditions and separated from the Soviet communist party.

Lithuania has been relatively successful in maintaining its ethnic majority; for this reason Lithuanians have been best able to finally demand independence, and because of their initially illegal occupation, have a recognized and legal right to independence, along with Estonia and Latvia.

The Baltic States have suffered for 50 years under tyranny - don't allow false information

Lapkričio 13 d. įvyko bendras pasitarimas, kuriame dalyvavo atstovai iš Lietuvos Komunistų Partijos, Lietuvos Socialdemokratų Partijos, Lietuvos Žaliųjų Partijos, Lietuvos Krikščionių-Demokratų Partijos, Lietuvos Darbininkų Sąjungos ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio.

Pasitarime buvo priimtas nutarimas, jog artimiausioje LTSR AT sesijoje būtina pakeisti LTSR Konstitucijos 6-tąjį straipsnį taip, kad jis įteisintų politinį pluralizmą ir kad įstatymu būtų patvirtintos valstybinės komisijos, ištyrusios MOLOTOVO-RIBENTROPO Pakto ir jo pasekmes, papildomos išvados.

Lapkričio 15 d., Vilniuje, Jaunimo organizacija GEDIMINAIČIAI suorganizavo mitingą prie Švietimo Ministerijos rūmų, reikalaujanti švietimo ministro H. Zabulio atsistatydinimo.

LKP CK priėmė nutarimą atsiskirti nuo TSKP. Tokio nutarimo nesukludė nei Politbiuro nario Medvedev'o atsivežtas griežtas M. Gorbačiovo' o įspėjimas.

Lapkričio 16 d. ESTIJOS TST AT patvirtino naujus rinkimų apribojimus imigrantams. Pagal naujai priimtą įstatymą, į respublikinę ir vietines tarnybas gali būti išrinkti tikslai tokie asmenys, kurie Estijoje išgyveno ne mažiau kaip 10 metų.

Lapkričio 16 d. TSKP CK Politinis Biuras išskvietė į Maskvą visą LKP CK Biurą. Buvo reikalaujama paaiškinti, kodėl yra šaukiamas Lietuvos Komunistų Partijos neeilinis XX-tasis suvažiavimas. Lietuvos kompartijos vadovams buvo padaryta pastaba dėl to, kad Lietuvoje atvirai ruošiamasi LKP atsiskyrimui nuo TSKP.

Į tai Kremliaus valdovams buvo paaiškinta, jog LKP nesiruošia iš karto nutraukti visus ryšius su TSKP. Savo ruožtu LKPP CK Biuro nariai prašė PSKP vadovų ateityje daugiau nepriimti tokių dokumentų, kaip jų paskelbtasis "Pareiškimas dėl padėties Pabaltijo respublikose".

Edv. Šeверднадзе susirūpinęs kalbėjo, kad numatytas LKP atsiskyrimas nuo TSKP gali sukelti analogiškus reiškinius ir kitose sovietinėse respublikose. LKP CK Biuro nariai pažymėjo, jog dabartinė padėtis Lietuvoje nebeprklauso nuo Lietuvos Komunistų Partijos.

TSKP CK Politinis Biuras paskelbė rezoliuciją, kuria apkaltino Lietuvos Komunistų Partijos vadovus, kad jie remia "nelegalius ir nedemokratinus" judėjimus, kurie reikalauja LKP atsiskyrimo nuo TSKP. Atskirai kaltinama Pirmasis sekretorius A. Brazauskas, kad jis neužgniaužia Lietuvos kompartijoje nacionalistinių tendencijų. Reikalaujama, kad LKP neatsiskirtų nuo TSKP.

Moskvos Kremliaus valdovai paskelbė, jog naujieji įstatymai priimti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje yra negaliojantys, nes jie prieštarauja TSRS Konstitucijai.

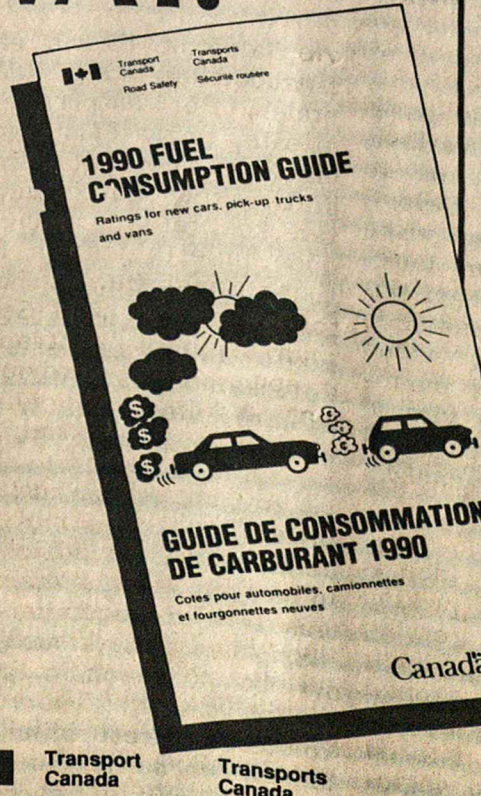
Lapkričio 17 d. LTSR AT Prezidiumo rumuose įvyko Lietuvos išrinktų TSRS liaudies deputatų posėdis, kuriame jie aptarė pasiruošimą TSRS AT liaudies deputatų suvažiavimui Maskvoje.

Lapkričio 17 d. Vilniaus geležinkelio stotyje susirinko apie 2.000 žmonių, kurie pasitiko karstą su kėliku į Sovietų Armiją paimito kareivio Jauniaus Pikūno palaikais. Sudaryta komisija, kuri turės ištirti jo žuvimo aplinkybes.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, Latvijos Liaudies Frontas ir Estijos Liaudies Frontas išsiuntė JAV prez. G. Bush'ui ir TSRS prez. M. Gorbačiov'ui pareiškimą, kuriame pabrėžiama, jog Pabaltijo valstybių klausimas tarptautinės teisės įstatymų šviesoje, negali būti laikomas TSRS vidaus reikalu ir prašoma jį tai atsižvelgti, kada abu prezidentai susitiks Maltoje priimti bendrą sprendimą, kuris atitiktų pasaulinių interesų pastovumą, saugumą ir progresą.

(Bus daugiau)

A LITTLE EFFORT CAN TAKE YOU A LONG WAY.

JŪS IEŠKOTE MAŠINOS KETURIŲ RATŲ TRAUKOS, GERIAUSIAI VEIKIAČIOS. JŪS NORITE DYZELINĖS JĖGAINĖS, KURI NAUDOTŲ KAIP GALIMA MAŽIAU KURO. TAD SU MAŽOMIS PASTANGOMIS, INFORMACINIS LEIDINYS YRA SKIRTAS JUMS.

"1990 FUEL CONSUMPTION GUIDE" GALI ATSAKYTI Į VISUS JŪSŲ KLAUSIMUS. RASITE PATIKIMAS ŽINIAS, KURIOS YRA PATIKIMOS IŠSAMIAIS BANDYMAIS IR APSKAIČIAVIMAIS, ATLIKTAIS VISŲ GAMYBININKŲ, PANAUDOJANT VISUS 1990 METŲ VĄŽMENIS, KURIE TIK EGZISTUOJA KANADOS PREKEYBOJE.

DĖKA ŠIO INFORMACINIO LEIDINIO, JŪS GALITE PROTINGAI PASIRINKTI... MAŠINĄ, KURI SU-NAUDOJA MAŽIAU KURO, SUTAUPO PINIGŲ, SUMAŽINA TARŠĄ IR IŠSAUGOJA NATŪRALIUS ŽEMĖS TURTUS.

IR TAI GALIOJA ILGAM LAIKUI!

INFOMACINIS LEIDINYS GAUNAMAS VELTUI, PAPRASTAI UŽPILDANT ŽEMIAU DEDAMĄ KUPONĄ IR PASIUNČIANT DUOTĄ ADRESŲ:

Free 1990 Fuel Consumption Guide

Transport Canada
Ottawa, Ont.
K1A 0N5

As soon as possible, send me a copy of the 1990 Fuel Consumption Guide

Name _____

Address _____

City _____

Province _____ Postal Code _____

Canada

NUOSTABIOJI ISPANIJA

V. A. J o n y n a s

(Turisto akimis)

12. Kas iš tiesų sudaro Alhambros žavesį? Sakytiau, jos trapumas. Statę ją žmonės nesitikėjo, kad jlištvers šimtmečius. Tai buvo kažkieno užgaidų patenkinimas. Nebeprisimenu, kas išsakė tai maždaug šiais žodžiais: Alhambra yra tarsi vaiko supilta smėlio pilis, statyta tai vienai dienai, nes ją nuplaus potvynio banga vakare. Netgi rafinuotas jos stucco dekoravimas panašus į kiaukuto ženklus, kuriuos išgauna vaikas, kišdamas geldele į šlapią smėlį ir išmargindamas jį pagal savo užgaidas. Alhambra yra ne tiek gyvenamasis namas, kiek gyvenimo džiaugsmų pagerbimas ir gal ypatingai, kaip atnaša, daroma vadeniui.

Autorius labai įtikinančiai nusako, ką galėjo reikšti tyrėlių beduinui, kurio negąsdino Iberijos pusiasalio atšiaurumas, vandens stebuklas. Maurui tada ir dabar vanduo buvo vienu iš didžiausių gyvenimo džiaugsmų. Jo tekamumas, galia atmušti ar susiurbti šviesą, garsai, kuriuos jis sukelia taškydamasis, čiurlendamas, ar nubanguodamas ratilais, visa jį stebina, su koku kruopštumu jie buvo jį išstudijavę, suradę jo versmes ir pasikinkę savo tikslams Andaluzijoje, išnaudodami visus jo sukeliamus efektus. Tik niekur taip sėkmingai, kaip Granadoje.

Abiejuose Alhambros rūmuose vanduo naudojamas ne vien kaip papuošalas, bet kaip statybinė medžiaga. Medžiaga, turinti privalumus, kurių neturi nei akmuo, nei marmuras. Tiek viduj, tiek lauke, vanduo yra ta jungtimi kuri "irmina" vienumon puošnius statybinius ir dekoratyvinius elementus - prieškambarius, arkadas, kolonų alėjas, gėlių lysves, krūmokšnių linijas. Jei ne vanduo, sako autorius, Granados architektūra būtų sterili.

Manding, tai nepaprastai taiklios pastabos. Iš tiesų, Alhambroj visur girdisi čiurlenimas, lašų tapsnojimas, vienur žaidžiama baseinelių atšvaitais. Nenoromis prisimena Montrelio EXPO 67. Kaip pigiai ir banaliai, netgi neskoningai būtų atrodę tie paviljonų telkiniai, jei nebūtų buvę baseinų, fontanų, už vis labiau, jei šalia kanalų nesimatytų išpuodingos Šv. Lauryno upės tėkmės ir verpetų.

Generaliffe (Rojaus priemenės) pastatai ir sodai būdavo kadaise prieglobsčių, kurin pasitraukdavo maurų karaliai, kai užeidavo vidurvasario kaitros. Tai čia tie garsieji fontanai iš abiejų šalių, kuriuos visur rodo. Sodai tikrai nuostabūs, gražiai išplanuoti, prižiūrimi, nors, keista, apkarpmi paprastomis nemechaninėmis žirkklėmis. Ten vaikštinėjant, lengva pamiršti, kad ne viskas ano męto gyvenime buvo rožėmis klotas... Gidė rodo mums didžiulį nudžiūvusį medį - sekvoja, ar kažką panašaus - ir pasakoja legendą, kad va, po tuo medžiu karaliaus žmona skirdavusi naktinius pasimatymus. Nežinodamas, kas jos meilužis, karalius isakęs nukapoti galvas bene trisdešimčiai dvarieščių ir jų kraujas srūvenęs iš garsiojo Liūtų fontano. O tos savo praleistuvės žmonos galvą įkišdines ir tirpinto švino puodą. "Vaje, kaip baisu!" - šaukia mūsų moterys keliauninkės, kažkaip tačiau nepatikėjusios, kad ir anais laikais moterys galėdavusios turėti puskapį meilužių.

Dabar, pasak vieno žurnalisto, Granada civilizuotas miestas, kuriame vaikšto apkūnūs bankininkai ir advokatai, lydimi prabangiai, bet visumoje protingai pasirėdžiusių žmonių. Jų nekankina jokie ištartinėjimai, nei pavydai, nes pagrindiniu jų rūpesčiu esą pasidaryti lengvai ir greitai pinigų.

Pavaikščiojus naujojo miesto gatvėmis, skverais ir aikštėms visai norisi patikėti šios analizės tikrumu. Vienas dalykas tačiau ima stebinti: nei gidai, nei gatvių ar aikščių pavadinimai, niekas turistui neprimena, kad šiame mieste gyveno žymūs dvidešimto šimtmečio ispanų poetas ir dramaturgas Garcia Lorca, kurį falangistai susaudė. O tačiau jis buvo irgi savo lyrikoj apdainavęs šį miestą. Tik jo akinis, visur čia viespatavus vienatvės ir mirties; pagrindinės Lorecos poezijos temos. Jinai tvyrėjusi čigono, pinančio pintines apleisto sklypo pakrašty akyse, jinai buvusi asiliukų vandens nešėjų, stovinčių vynuogių pavėnė žvilgsniuose.

Kalbant apie čigonus, jie kažkada gyveno Sacromontes kalno žemėnėse ir, prisimenu, tursitai tada girdavosi juos lanke, neapsigindami nuo ižūlių vaikų vagisų. Gidė aiškina, kad juos savivaldybė iškėlusi iš tų trigliditinių olų, ikrastydama į kitame miesto gale pastatytų butų koloniją. Skaityti VADOVAI PO ISPANIJĄ aiškina, jog kai kurie tų čigonų vėl grįžę į savo irštvas Sacromontėje, bet perspėja turistus su jais neprasidėti. Ar bent neiti į jų lančynes su pilna mašna pinigų.

Štai ir paskutinė tūro diena, paskutiniai pietūs paradore. Dabar vietovaidžis didingas, bet vienodas. Nesibai-giantys alyvmedžių laukai. Bet kažkaip išretinti, be to vientiso sidabrinio spindėjimo, kaip pakeliui į Delphi, Graikioj. Protarpiais rėželis migdolmedžių. Kadangi viską matom iš aukštumų, horizontas kažinkur. Vien laukų vilnijimas ir, atrodo, jog tie kloniai kloneliai padengti puikuota lovatiese. Karšta. Vienoje vietoje gidas sustabdo autobusą, kad galėtumėm pasidaryti panoraminę vieno miestelio nuotrauką. Žerėte žeri saulėj baltutėliai name-liukai, juoduoja kontrastškai durų, langų angos, o virš jų dunkso tamsums bažnyčios bokštas ir senųjų tvirtovės sienų filigrana... Tik nutepk taip, kaip yra, ir bus cezaniška drobė, tikras kubizmas!

Ubeda - paskutinis mūsų maršruto rodinys - idomus miestelis savo renesansinių pastatų puošnumu. Jis priklaus, kaip daugelis, dėka iš Amerikos priplėštų gėrybių antplūdžio. Jo pastatai ir aikštės iš tolo labai išpuodingi, bet iš arčiau išsižiūrėjus, perkrauti. Bent ne mūsų skoniui. Mūsų gidė graži, lipni mergaitukė, nelabai suvokia, kad mums ne kažinkaip idomi to užkampio buržujų istorija bei genealogija. Nors šiaip, gerokai pakantus mūsų anglofonų būrelis, išsilakstė. Vienintelis idomus pastatas, tai vienos turtingos dinastijos namai. Mat, pirmą kartą aplankom butą, kur šeiminkai dar tebegyvena. Neišleidią

PONTEVEDRA - ISPANIJA

Paradas Madrido gatveje.

mūsų tik į virtuvę ir į vonios kambarį. Bet matome saloną su visais rojaliais, turtinę ir išpuodingą biblioteką, valgomąjį, visas priemones "holius", kaip sakyti žurnalistai Lietuvoje. Visuomenėje, imponantiška. Jei neklystu, Anglijoje ir Prancūzijoje ne viena aristokratų šeima priversta panašiai pelnytis duoną iš turisų.

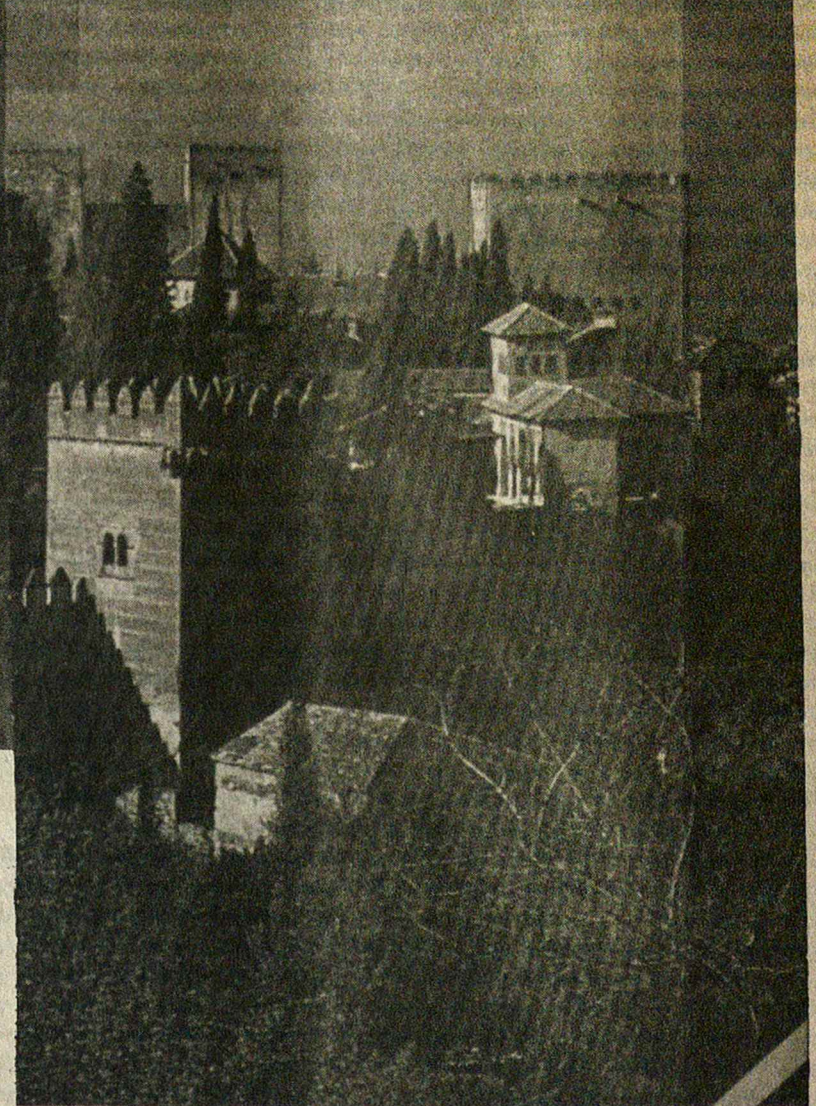
Ar ne kuriojzas, per paskutinius pietus pirmuoju patiekalu gaunam "tapas", tuos prakandėlius "zakuskas", apie kuriuos tiek buvau skaitęs turistiniuose vadovuose. Tai "amuse-gueules", ar kaip Montrealyje sakoma, "canapes", žodžiu, sumuštinukai su sūriu, kumpiu, dešrigaliu ir t.t. Anksčiau, prieš desėtką metų tuos "tapas" duodavo vel-tui baruose bei restoranuose, užsisakius vyno stiklą. Dabar ispanai išgudrėjo, už juos reikėjo mokėti, ypatingai, jei jie su kumpiu. Prisimenu vieną studentę, keliavusią po Ispaniją anais laikais. Ji sakė, kad jai ten netekdave pietauti restorane. Tiek jinai prisiragaudavusi nemokamai tų "tapas", kad sielai nebūdavę reikalo atsiskirti nuo kūno.

Būgstavome, kad kelionė atgal į Madridą autostrada bus nuobodė. Pasirodo, kad tokia ji buvo dalinai, kai jau emėm artėti prie sostinės vartų. O kol sukiojomės ties kalnų perėja, vaizdai buvo išpuodingi. Paskui nelauktai nustebino Valdepenas vynuogynai savo dydžiu. Tada privažiom garsiąją La Mansos sritį, liūdną veido riterio tėvynę. Ji anaipol nėra dyknė. Žinoma, dabar ten priroglinta vėjo malūnėlių, priversta visokios turistikos, tariamai senovinėse "posadose", smuklėse. Šiaip žmonės čia verčiasi, matomai, pienininkyste ir gamina žinomą ožkos sūrį, bet jis taip pat brangus, kaip Montrealyje. Iš viso, Ispanijoje kainos beveik tos pačios, kaip namuose. Gal kiek pigesni taksiai. Taip pat metro. Dar vienu tūro privalumu yra tai, kad ne kažin kiek laiko lieka laimikių ("bargenų") gaudymui. Mes ir nesivarginome.

Galėjome likusią ekskursijos dienele praleisti Madride, išnaudodami, kaip kad rekomendavo lankstinukas, pirkiniams. Bet nusprendėm ją panaudoti išvykai į Toledą. Miestą, pagarsėjusį savo plienu, kur gyvena ir tapė didysis El Greco. Vėl iširašėm į tūrą ir tikrai buvom patenkinti. Gidas buvo puikus. Be to, papildomų laimikių buvo tai, kd pietų mus nuvežė į restoranėlį už Toledą. Tokiu būdu, miestą matėm iš visų pusių ir toji panorama buvo tikrai išpuodinga. Užsikorės ant stačių uolų, miestas yra supamas upės ir užtat yra beveik natūrali tvirtovė. Horizontali linija perkerta baltas katedros pastatas, rūstus keturkampinis Alkazaras, kuriame didvyriškai laikėsi apsupti falangistai, ir dar kelios bažnyčios.

Kaip ir kitur, pirmu lankomu objektu buvo Toledo katedra su jos alebastro skulptūromis, El Greco paveikslais, bažnytinių rūbų ir indų ekspozicija. Paskui nuvedė mus į Santo Tomė bažnyčią, kur kabo, pasak gido, pats geriausias iš El Greco paveikslų - "Grafo Orgaz laidotu-vės". Sunku patikėti, kad mačiusiam tiek ir tiek jo reprodukcijų meno leidiniuose, jis galėtų daryti tokį stiprų išpuolį. Bet tikrai daro. Potepio magika atsiskleidžia kiekvienoj detalėj, rūbo klostėj, spalvų atšėšliuose. Ne be to, kad ir gido paaiškinimai buvo apie meną išmanančio žmogaus šneka.

Aplankėm taip pat vieną iš retų išlikusių Ispanijos sinagogų, kur kas prakilnesnį pastatą, negu Granadoj; mat, statytą arabų meistrų, kurie ją dekoravo pasagos

GRANADA

formų arkom, tuo suteikdami jai retą lengvumą. Juo labiau, kad viskas dažyta baltai. Idomu, kad joje nėra balkonų moterims, kurie paprastai būtinai sinagogose.

Toledo garsus savo plienu ir papuošalais, išgraviruotais pliene su sidabro ar aukso išruvomis. Juos vadina "damaskinadomis". Gidas nuvežė mus į dirbtuvę, kur jie gaminami (bent taip aiškinama) senais metodais. Pardavė jai nebuvo įkyrus, nei ižūlus. Šiaip kainos buvo ne ką mažesnės, negu Madride. Paskutiniu lankymo punktu buvo seni rūmai, vaidami Taveros namais. Ten vėl aptikom turtingą ir įvairią El Greco ir kitų garsių tapytojų kolekciją. Taip pat keistuose idaruose laikomos archyvus ir puošnius foliantus. Tie Taveros rūmai buvo vienu metu ligoninė. Gidas aiškino mums kaip epidemijų metu pastatydavo kieme altorėlį, idant iš atskirų flygelių balkonų ligonys galėtų dalyvauti pamaldose.

Matyt, toks likimo kapryzas, kad gražiausią man Ispanijos bažnyčią aptikau pačią paskutinę dieną Toledė. Tai vėl buvo vėlyvojo, liepsningojo gotiko tvėrinys su nuostabiu kluatru ir vadinosi ji San Juan de los Reyes. Gražiausia ir ištabiliausia man ji pasirodė todėl, kad priešingai daugeliui garsių Ispanijos bažnyčių, pagrindinė nava vedė tiesiai į altorių. Šiaip visur kitur esama užgriozdinimų, pertvarų chorui ir vargonams, o tie dalykai, mano nuomone, "eretiški". Iš kitos pusės, šioje bažnyčioje nebuvo jokio būdingo ispanams perkrovimo, perdėtos oranmentikos bei šunauksio. Nors, tiesą pasakius, teko matyti Granadoje vieną šventovę, tarp kitko, tuo pačiu pavadinimu San Juan del los Reyes, kuri buvo rokokinio stiliaus, ir sakyčiau, besaikiai perkrauta, išauksinta. O tačiau, nežiūrint to, patraukli. Taip tas buinumas atrodė organisku, tarytum tai būtų jurginų krūmas išbujojęs, išlapojęs, išsiskėtojęs iš gero juodžemio.

Kelionė baigiasi. Dar kartą vežami aerodroman, peržvelgiam pažįstamus Madrido bulvarus, vartus ir, mažiau pažįstamus, priemiesčius, nes veža mus dideliu lankstu, kad išvengtumėm susikimšimų autostradose. Vėl atgal lėktuvam. "Air Canada on y va!" Vėl puikus aptarnavimas, doras konjakėlis po pietų ir idiotiškas amerikiečių filmas. Jau skrendant Ispanijon, buvau pasibaisėjęs rodo ma Holivudo produkcija. Net ruošiausi pilti skundą Air Canada kompanijai. Bet tada lėktuve buvo pilna vaikų ir jie taip smagiai kvatojos, taip plysavo juoku, kad atlyžau.

Dabar kagi! Atostogos baigėsi. Ir vėl prasidės rutina. Gavau THE GAZETTE su rinkimų Kvebeke rezultatais. Kagi, reikia susitaikinti su gyvenimu. Visokių yra, visokių reikia! Tai ko gi kai kam baisėtis Equality Party deputatais?

Bet rutina vėl grįžta, vėl pasigincijam su žmona... Tik su mažiau žiržirbų. Vis tik, atostogos Ispanijoje ateina į naudą. Padeda regėti daiktus ne toj pačioj vienlinkmiai pasvirusioj perspektyvoj. O tai neblogai. Tik kaip ilgai toji savijauta truks? / pabaiga /

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

E G L U T E. Sausis.1990. Vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išėivijoje. Leidžia ir spausdina NPM Seserys Putname, CT,USA 06260. Leidžiamas kas mėnesį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėnesius. Kaina metams - \$10 (US). Vyr.red.- Sesuo O.Mikallaitė.

Šio numerio turinyje: Mano Meškis, O.M.; Kristalai, A.Vygantienė; Ką Jėzus veikė užaugęs?; Stebuklingas Senis, O.M.; Paslaptis, Teta Audronė; Proto Mankšta; Apie Dvynukus, Rytų Laumė; Rašom ir Piešiam; Juokų Maišelis.

Gražiai apipavidalintas iliustracijomis ir vinjetėmis F.Vaitiekūniėnės, Z.Sodeikienės, I.Normantaitės, A.Trinkūno, P.Bianca, Eglės, V.Tarabildienės, A.Skrupskelienės, V.Gaižutytės ir P.Osmolskio.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

PASIKALBĖJIMAS SU GENERALAIS

Maskvoje, Lietuvos Pasituntinys Rūmuose įvyko LTSR deputatų pasikalbėjimas su Sovietų Sąjungos gynybos ministru D. Jazov'u ir kitais generolais bei aukšto rango karininkais. Tarp deputatų dalyvavo ir prof. V.Landsbergis bei A.Brazauskas. Pagrindinė pasikalbėjimo tema - Tarybinė Armija ir Lietuva.

Deputatas M.Laurinkus pasakė, kad padėtis Lietuvoje sunkiai kontroliuojama, nes rinkėjai reikalauja iš mūsų konkrečių žingsnių. Siūloma atkurti nacionalinius junginius, kaip pav., 16-tąją Lietuviškąją diviziją.

J.Olekas paklausė, ar negalima būtų atsisakyti lietuvių tarnybos Tolyumose Rytuose? Juk ten siunčiami bemaž keli tūkstančiai lietuvių.

ATSIMINIMAI

P. Enskaitis

Lauželis po "Pieno Centro" sandėliais

Lietuvos ūkininko gyvybės išlaikymo pagrindu buvo karvutė. Ji davė jam ir jo vaikams pieną, iš kurio buvo gaminamas sviestas ir sūris. Kartais, pristigus traukiamosios jėgos, ją net mėgindavo pakinkyti į žagrę ar vežimą. O papjovus, turėjo mėsos, o da davė apavą ir pakinktus.

Todėl nenuostabu, kad atkūrus nepriklausomą valstybę, buvo atkreiptas reikiamas dėmesys ūgynininkystė. Buvo išmoksinta nemaža pienininkų, gyvulininkų ir kitokių šios rūšies specialistų. Kad ne tik sau, bet ir eksportui pagamintų tinkamų pieno produktų. Buvo sudarytas platus pieninių ir nugriebimo punktų tinklas. Kaune buvo įsteigtas "Pieno centras", kuris prie Geležinkelio stoties, prie pat Žaliojo tilto, turėjo savo sandėlius ir raštines. Gretimai "Pieno centro" įsisteigė ir "Sodyba" su savo modernišku vaisių perdirbimo fabriku. Čia pat ir "Žuvies" bendrovė turėjo savo sandėlių. Užtvėrė plotelį Nemune ir laikė žuvis. Tais laikais nebuvo šaldytuvų, tad čia šviežia me vandenyje jos gerai išsilaikė. O reikiama kiekį lengvai išsigriebdavo. Tik vieną kartą pavasarį, patvinęs Nemunas išgriovė sandėlio sienas ir zuvelės išplaukė...

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIŠ IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

Tuo metu, apie kurį čia noriu pasakoti, man teko "Sodyboje" tvarkyti sandėlius. Vieną vėlų sekmadienį buvo gautas vagonas svogūnų. Jiems palaikyti tuo metu tinkamo sandėlio neturėta. Tad buvo nutarta pasinaudoti vienu, tuo tarpu, tuščiu rūsiu po "Pieno centro" sandėliais. Buvo tikėtasi tuos svogūnus greitai parduoti, bet reikalas užsitęsė. Atėjo Kalėdos, o su jomis ir šaltis. Pirmą Kalėdų dieną termometras rodė dešimtį laipsnių šalčio. Tai jau pavojinga svogūnams. Kas daryti? "Sodybos" kontora uždaryta. Visi aukštesni pareigūnai išvažinėjo atostogų, tad reikėjo veikti vienam. Prisiminiau, kaip aš, būdamas dar vaikas, tėvelių ūki bulvinėje šildydavau daržoves. Susiradau nemažą puodą, prisikaldžiau sausų malkų ir prie svogūnų užkūriau lauželį. Temperatūra tuojau pakilo bet pro nesandarias lubas dūmai ėmė veržtis į "Pieno centro" sandėlius. Kažkokiu reikalu buvo užėjęs sandėlininkas Urbanavičius ir, pamatęs dūmus, tuoj iššaukė gaisrininkus. Šie pribuvę atplėšė rūsio duris ir rado maše sėdintį prie lauželio...

Buvau perduotas policijai, kuri nustatė, kad mėginau sudeginti "Pieno centro" sandėlius.

- Tamsta areštuojamas, kaip sabotaznikas.
- Gerai, bet jūs atsakykite už sušaldytus svogūnus!
Matomai, policija atsakomybės pabijojo, nes tuojau buvo suieškotas "Sodybos" direktorius ir dalykas išaiškintas. Buvo surasta geležinė krosnelė, kuri nepraleido dūmų ir užtenkamai šildė patalpą. Taip buvo išgelbėta nuo sušalimo svogūnai.

Morkų krūvos Nemuno prieplaukoje

1940 metais Lietuvą užtvino Raudonoji banga. Tuojau buvo nacionalizuotas visas Lietuvos ūkis, pertvarkoma visa administracija. Senieji tarnautojai, kurie daugumoje buvo savo rūšies specialistai, buvo atleisti, o kurie nespėjo pasislėpti, buvo areštuoti ir daugumas išvežti į Sibirą. Vietoje jų, buvo paskirti komunistai ir prisiplakėliai, nors jie apie darbą nieko nesuprato. Jie tik uoliai vykdė savo himno žodžius: "Sugriausime senąjį pasaulį ir pastatysime naują". Iš tiesų, jie esamą tvarką sugriovė, bet naujos nepajėgė sukurti.

Dar vasaros metu, neatėjus naujai tvarkai, "Sodyba" užpirkto keletą hektarų augančių morkų kiekviena didesniame ūkyje. Tik vėlai rudenį naujoji ūkio administracija priėjo prie morkų. Jos buvo paskubomis nukasamos, vežamos ir verčiamos į baidokus, nuplukdyti į Kauną. Kauno prieplaukoje jos buvo verčiamos tiesiog ant grindinio. Čia jos krūvose išbuvo keletą dienų, nes nebuvo "Sodybai" pranešta apie jų gavimą. Prieplaukos administracija nesusivokė, kad reikia pranešti, o gal ir nebuvo tam laiko, nes buvo labai užimta mitingais ir visokiomis eisenomis. Morkos transportuojant buvo labai sužalotos ir, begulėdamos krūvose, apšalo ir sušuto. Jos visai netiko sandėliuoti ir buvo sušertos gyvuliams. To pasėkoje, žiemos metu Kauno parduotuvėse visai nebuvo morkų, nei kitų daržovių, nes panaši istorija vyko ir su kitomis daržovėmis.

● Stalinas, Trumanas ir Čiurčilis(Churchill) mirė tuo pačiu metu ir atėjo prie dangaus vartų. Šv.Petras paklausė, ar jie neturi kokio paskutinio prašymo.

Pirmiausiai prabilo Stalinas:

- Noriu, kad Amerika su savo kapitalizmu prasmegtų skradžiai žemėn!

Paskui prašneko Trumanas:

- Tegul Maskva su Kremliumi, priespaudos ir neteisybės šaltinis, išnyksta nuo šios žemės paviršiaus!

Šv. Petro veidas apsiniaukė. Liūdnei jis klausia Čiurčilį, ko jis pageidautų.

- Jeigu šių dviejų džentelmenų prašymai bus išklausyti, - atsakė Čiurčilis, - tai man užteks tikrai gero cigaro...

● Pjautuvus ir kūjis: nepapjauti pjautuvu pribalgiami kūju - taip sprendžiama valstietijos ir darbininkijos problema.

● Nauja religija, nauji ir ateistai.

● Šunys, netekę šeimnininko, vizgina uodegas visiems.

NE PELIŲ DUONA

Ta pelytė pilka

Net pajudusi

Juodą darbą atlieka

Aruoduose -

Net profesinė tyko liga.

Grūdus taip išaugina artojai -

Kojas krato nuo jų net dvikojai.

● Žemė - buvęs rojus. Juk ir dabar joje dar gausu uždraustų vaisių.

● Sutiktume būti urviniais, bet tik urve su patogumais.

● Man leido pasirinkti

Tarp duonos ir tiesos -

Aš iš kuklumo

Paprašiau...MESOS...

/ Adolfas Valatkevičius. "Šiuota", nr.20, 1989./

● - Ar gražiai elgeisi bažnyčioje, Jonuk? - klausia močiutė.

- Gražiai, močiute. Vienas ponas man pasiūlė pintinę pinigų, bet aš mandagiai padėkojau ir nepaėmiau.

● -Kuri liga drambliui nemaloniausia?

- Sloga, nes jis turi labai ilgą nosį.

ORGANIZUOJU KELIONES:

1. Į stebuklingą Šv. M. Marijos apsišviesto vietą Meždugorėje, Jugoslavijoje nuo 1990 m gegužės 10-19, kaina \$ 1599.

2. Į Dainu ir Šokių šventę Vilniuje nuo 1990 m. liepos 2-15 d. kaina \$ 2550.

* Skristime su KLM (Montreal-Amsterdam-Maskva-Vilnius + Leningradas) lėktuvu;
* Vienas žmogus gali vežti 75 kg. bagažo.
* Užsirašiusiems 120 dienų prieš išvykimą - \$50 nuolaida ir nemokamas bilietas į vieną šventės koncertą.

Parūpinu:

* Lėktuvo bilietus individualiai kelionei į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis.
* Reikiamai datai bilietus į Kanadą, atvykstantiems iš Lietuvos.

* Dokumentus kelionei į Lietuvą arba atvykstantiems giminėms iš Lietuvos

Kelionės organizuojamos per:

exotik

istaiigą, turinčią Ontario ir

Québec valdžios licenzijas:

824-824-824

L. Stankevičius,
1053 Cr. Albal, Laval, Qué.
Canada H7G 4K7.

Tel: (514) 669-8834

montréal I N F O

NUVALYTI SNIEGĄ: TAI NE TAIP LENGVA...

Kasmet iškrenta apie 250 centimetrų sniego. Tai reiškia, kad kiekvieną žiemą reikia pašalinti 9 milijonus kubinių metrų sniego. Jūs galite padėti nusnėginimo darbo grupėms prisilaikyti šių normų: sekdm ir respektuodami ženklus ant oranžinių ir juodų lentų, nurodančių, kur negalima statyti automašinų: nepritvirtinant dviračių prie stovėjimo mokesčių automatų ar lempų stulpų, sniego valymo laiku naudodami viešą transportą vietoje savo automobilio.

KURKITE SAVO MIESTĄ

Ateinančias kelias savaites, išskyrus Montrelio centrą, gyventojai bus kviečiami prisidėti prie jų miestų vystymo. Tai bus jungtinės pastangos, kurių dėka 1992 m. bus galima priimti pirmąjį urbanistinį Montrelio planą.

Kad būtų galima palengvinti ir paskatinti kiekvienos apylinkės idėjų apykaitą, Montrelio savivaldybė paruošė eilę dokumentų, paaiškinančių vystymo galimybes ir pasiūlymus juos vykdyti. Tai sudarys diskusinę medžiagą forumams įvai-

riais klausimais ir patiektiems kiekvienos apylinkės siūlymams. Tuose susirinkimuose kiekvienas galės išreikšti savo nuomonę, patiekti pasiūlymus ir komentuoti. Forumai prasideda vasario mėn. 5 d., ir jūs esate kviečiami dalyvauti arba kaip ekspertai, arba kaip paprasti susidomėję piliečiai.

Daugiau informacijų kaip dalyvauti ir apie forumų datas jūsų apylinkėje, bei kur gauti pasiūlymų dokumentus, prašome susisiekti su artimiausia ACCES MONTREAL įstaiga:

• Plateau Mont-Royal	1374 Mont-Royal Avenue East	872-6752
• Centre	Ground floor, City Hall	872-6395
• Côte-des-Neiges	5885 Côte-des-Neiges Road	872-6403
• Saint-Michel	7960 Saint-Michel Blvd.	872-6375
• Villeray	7217 Saint-Denis Street	872-6381
• Rosemont	3304 Rosemont Blvd.	872-6386
• Mercier	6070 Sherbrooke Street East	872-6716
• Hochelaga-Maisonneuve	4295 Ontario Street East	872-6391
• Pointe-aux-Trembles	13068 Sherbrooke Street East	872-6618
• Rivière-des-Prairies	8910 Maurice-Duplessis Blvd.	872-6755
• Notre-Dame-de-Grâce	5814 Sherbrooke Street West	872-6731
• Ahuntsic	545 Fleury Street East	872-6742
• Sud-Ouest	3177 Saint-Jacques Street West	872-6519

Information:Bureau interculturel de Montréal:
872-6133

SIUNČIU ĮVAIRIUS

ir pagal lietuviškus receptus vaistus į Lietuvą.

Dabar galima pas mane užsiprenumeruoti Lietuvoje leidžiamą, gausiai iliustruotą dvisavaitinį žurnalą "Svyturs", kurio metinė prenumerata oro paštu yra \$42.- metams. Kreipkitės į: Liudą Stankevičių, 1053 Albal Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7. Tel.: (514)-669-8834.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albal Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 623-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

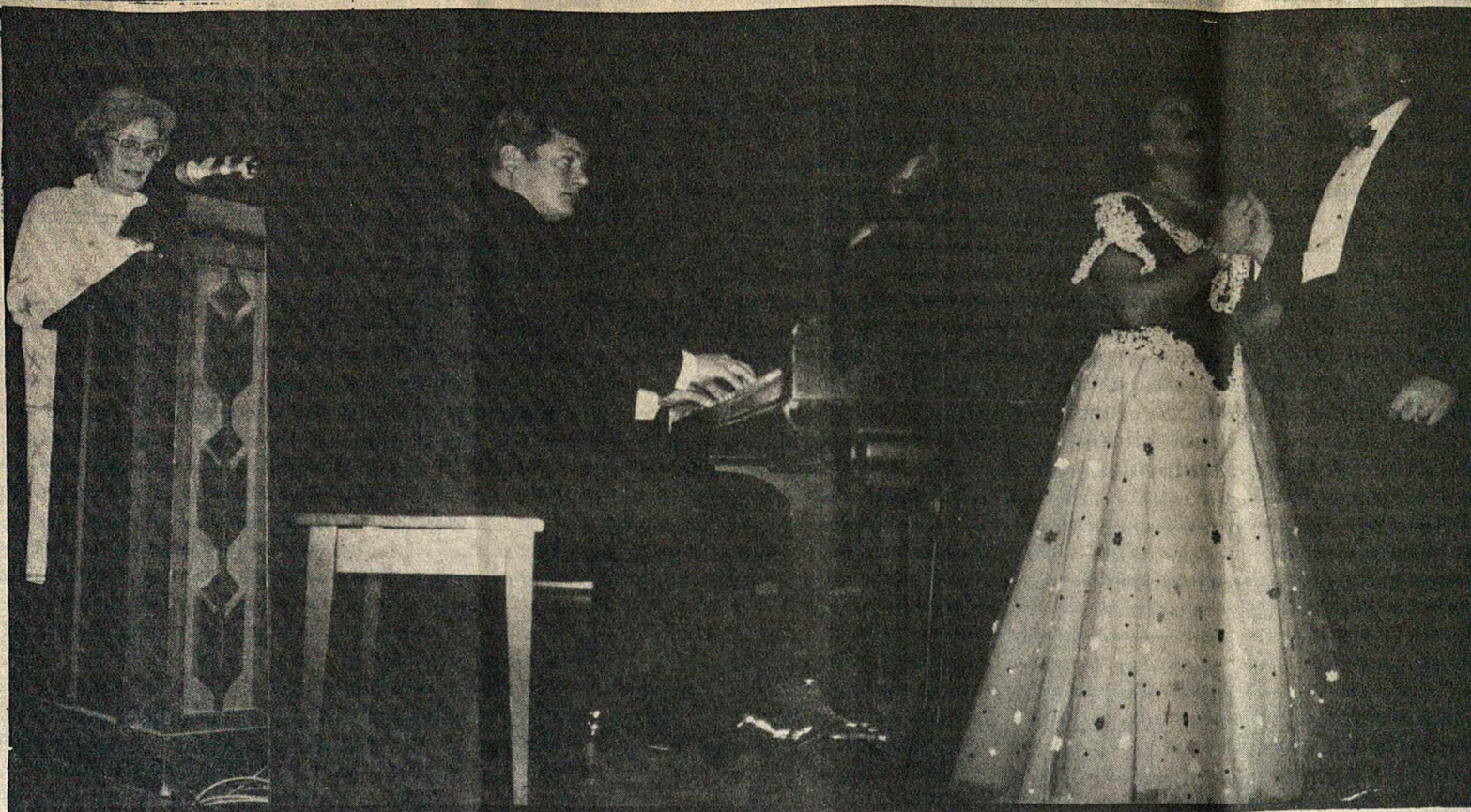

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į Lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą.

Skambinti: Juozui S.: 631-6834 (namų);
Henrikui N. 366-7770; Dainiui L. 768-9606.

Netikėtas koncertas Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: pranešėja Liuda STUNGEVIČIENĖ iš Hamiltono, muzikas-pianistas svečias iš Lietuvos – Povilas JARMINAS, sol. Marytė BIZINKAUSKAITĖ-BILDIENĖ ir sol. Rimas STRIMAITIS. Nuotraukos St. Varankos.

NETIKĖTAS KONCERTAS METŲ PABAIGOJE

Kodėl netikėtas? Solistas, KLB Toronto Apylinkės valdybos p-kas Rimas Strimaitis pas pažįstamus pripuolamai susitiko ir susipažino su atvykusiu iš Lietuvos svečiu Povilu Jarminu. Besikalbant, sužinojo, kad svečias yra muzikas-pianistas, solistas Rimas ir svečias Povilas sutarė surengti Toronto tautiečiams koncertą.

Gyvenime taip susiklostė: neseniai viešint solistei Marytei Bizinkauskaitė-Bildienei Lietuvoje, ten ją muz.Povilas Jarminas globojo ir jai koncertuose akompanavo.

Šiuo metu Rimui Strimaitiui esant KLB Toronto A-kės valdybos pirmininku, kilo mintis, vykstant mūsų tėvynėje atgimimui, Sąjūdžiui paremti, surengti tos trijulės Lietuva-Kanada netikėtą koncertą.

Praėjusiais metais, gruodžio mėn. 10 d., 3 val.p.p. Toronto LIETUVIŲ NAMUOSE ir įvyko iš anksto nenumatytas Sąjūdžiui paremti koncertas. Koncerto programą sklandžiai pranešėjo Liuda Stungevičienė, atvykusi iš Hamiltono.

Svečio muziko pristatymas

PETRAS JARMINAS kilimo šiaurės. Šeimoje

buvo sesutė ir dvynukai broliukai-Petras ir Povilas. Abu broliukai iš mažens mėgo muziką. Petras smuiką, Poviliukas-pianiną.

Gyvenimo sąlygoms susidėjus, jauni vaikai buvo apgyvendinti Vaikų Namuose Vilniuje. Augo be tėvų globos. Paaugęs Petras gyveno bendrabutyje. Yra baigęs Vilniuje Čiurlionio Meno Mokyklą 1967 m. ir 1972 m. Vilniaus Universiteto Konservatoriją. Yra vedęs, turi 17 metų dukrelę. Gyvena Vilniuje ir ten Čiurlionio Meno Mokykloje dėsto muziką.

Konkursiniame Čaikovskio festivalio pasirodyme Maskvoje 1982 m. laimėjo II-ją premiją. Koncertavo Lietuvoje, Sovietų Sąjungoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Kanadoje-Montrealyje ir kitur. Yra išleidęs keletą plokštelių, kurias buvo galima išgauti minimo koncerto proga. Svečias viešnagės proga Kanadoje buvo apsisostojęs pas sol.Marytę ir Petrą Bildus Burlington'e. Tai buvo jo antras apsilankymas Kanadoje.

Solistės pristatymas

Sol.MARYTĖ BIZINKAUSKAITĖ-BILDIENĖ čia Kanadoje esame girdę ne kartą. Ji yra gimusi ir užaugusi JAV-se. Dabar gyvena Kanadoje. Ji mėgo iš vaikystės laikų dainuoti.

1983 m.baigė Bostone konservatoriją bakalauro laipsniu. Gavusi stipendiją, mokėsi Philadelphia Curtis institute. Operos skyrių baigė su magistrės laipsniu. Tobulinosi studijuodama New York'e. Operose vaidino skirtingas roles.

Marytei Bizinkauskaitė baigus studijas, apie ją pradėjo su pagyrimu rašyti didžioji Amerikos spauda. 1985 m.New York'e, Metropolitan operoje jaunųjų dainininkų atrankoje, iš dalyvavusių 2.000 kandidatų Marytė pateko į vienuolika apdovanotųjų finalistų tarpą. Soliste-dainininkė yra jau davusi virš 150 koncertų. Dabartiniu metu ji priklauso Canadian Opera Company Toronto.

Paskutiniu metu Lietuvoje, Vilniuje, Operos ir Baletu Rūmuose dainavo Puccini operose: "Madame Butterfly" ir "Bohema". Šalia to atliko ten keletą solo koncertų.

Solistas-tenoras Rimas Strimaitis

Jis yra pažįstamas visiems Kanados lietuviams o ypač Toronto. Jis yra gabus dainininkas, solistas, aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

1984 m. sol.Rimas Toronto statomoje lietuviškoje operoje DUX MAGNUS atliko pagrindinę Karalaičio Kazimiero rolę. Šiuo metu jis yra KLB Toronto A-kės valdybos pirmininkas.

Koncerto programa

Koncerto programos nebuvo atspausdintos. Nebūdamas muzikos žinovu, neturiu teisės muzikiniai vertinti. Čia pateiksiu, ką solistai ir pianistas atliko.

Pirmoje dalyje solistai padainavo duetą, St.Šimkaus "Plaukia sau laivelis". Po to Marytė padainavo tris dažnai girdimas populiarias kompozitoriaus St.Šimkaus daineles: "Pas močiutę augau", "Kur bakūžė samanota" ir "Pamylėjau vakar". Po jų sekė Rimo F.Tosti "Idealas" ir Cordill'o "Core n'grato".

Svečias iš Lietuvos, pianistas Povilas Jarminas paskambino Balio Dvariono "Valsai", muzika sukurta svečio. Po to Marytė atliko Algimanto Raudonikio "Vakaras jūroje" ir iš Leh-ar'o operetos "Linksmoji našlė", dainą "Vilija".

Antroje dalyje solistai ir pianistas pasikeisdami atliko: Rimas Strimaitis A.Raudonikio "Švelnumas", Caupos "O sole mia", Charles R.Friml "Someday" ir Denzos "Funiculi, funiculi".

Marytė Bizinkauskaitė padainavo iš G.Puccini operos "La Bohema" valsą ir "Un-bel-di" iš operos "Madame Butterfly".

Povilas Jarminas paskambino George Gershvin'o (tikra pavardė Jakub Bruckin,S.V.) tris nelengvus preliudus.

Pabaigai solistai Marytė ir Rimas padainavo meilės duetą iš Puccini operos "Madame Butterfly".

Koncerto programa buvo maloni, neperkrauta, klausytojų buvo nuoširdžiai, gausiais plojimais priimta.

Koncerto proga, kitoje salėje vyko grafiko Gedomino Pranskūno iš Lietuvos paroda.

Stepas V a r a n k a

"VAGOS" Leidyklai Lietu-

voje skubiai reikalinga geresnė spausdinimo priemonė. Tam tikslui renkamos aukos, kurios bus pervestos atitinkamu būdu jau numatytos modernios mašinos įsigijimui ir pervežimui.

P.E.N Klubo rašytojai ir VAGOS Leidykla patikėjo aukų persiuntimą Birutėi Nagienei "NL" adresu 7722 George Str.,LASALLE Que.,H8P 1C4, Canada.

Per išleistuvių pobuvį "Seklyčios" restorane Čikagoje M. DRUNGA (dešinėje) su akt. Apolonia MATKEVIČUTE-STEPONAVIČIENE.

Nuotr. Ed. Šulaitis.

"VAIDILUTĖS" TEATRAS ŽVELGIA Į ATEITĮ

Chicago lietuvių teatras VAIDILUTĖ, kuris yra įregistruotas Illinois valstijoje, kaip "Chicago Lithuanian Theatre Group "Vaidilutė,Inc." šiemet minės savo veiklos penketį. Nors jo gyvavimo laikotarpis nėra ilgas, tačiau jis yra pastatęs ne vieną premjerą ir davęs nemažą spektaklių.

Ypatingai derlingi buvo praėjusieji metai, kuomet duota sudėtingos V.Mykolaičio - Putino 4 v.dramos "Daktaras Gervydas" premjera ir vėliau - jos atnaujintas spektaklis.

Sausio mėn.9 d.vakare teatro nariai ir talkininkai buvo susirinkę į "Seklyčios" restorane Marquette Parke pažvelgti į savo ateitį. Ateities planuose, kaip paaikškėjo,numatytas poezijos spektaklis šį pavasarį, o rudenį - S.Kymantaitės-Čiurlionienės klasikines komedijos PINIGELIAI premjera. Šie užsimojimai pareikalauja nemažą darbo ir didoko būrio žmonių, nes PINIGELIŲ veikale yra 14 rolių.

Šiame sezone pilnu krūviu žada darbuotis Vilniaus Teatro aktorius Petras Steponavičius, kuris jau galutinai sveiksta po sudėtingos operacijos ir jo žmona, taip pat to paties teatro aktorė - Apolonia.

Pobūvyje buvo atsisveikinta su vienu iš žymiausių Chicago lietuvių jaunės kartos darbuotojų, teatro talkininku Mykolu Drunga. Tuo reikalu kalbėjo Vytautas Lapėnas, Petras Steponavičius, Ona Šulaitienė.

Šulaitienė ir kt. į sveikinimus atsakė pats M. Drunga, kuris sausio 12 d. išvyko į savo naują darbuotą Muenchene, V.Vokietijoje.

Reikia pažymėti, jog gyvendamas Chicagoje, M.Drunga užsirekomendavo kaip aktyvus darbuotojas įvairiose šakose. Tačiau jo didžiausias dėmesys buvo nukreiptas spaudai, kurioje jis reiškėsi kaip nuolatinis bendradarbis. Yra dirbęs ir "Draugo" redakcijoje, kur pasižymėjo kaip aktualiu bei diskusijas keliančiu vedamųjų autorius.

Kadangi M. Drunga išvyksta tik dvejiems metams, tai buvo palinkėta grįžti atgal į Chicago ir čia toliau tęsti savo šakotą veiklą. Išvykstantysis padarėsi Vaidilutės teatro kolektyvą jo sunkiame kelyje, o taip pat jis iškėlė iki šiol pasiektus gražius laimėjimus.

Čia minimame pobūvyje dalyvavo apie 30 žmonių, kas rodo, jog VAIDILUTĖS aktyvo būrys vis didėja ir ateities perspektyvos darosi šviesesnės, nors šešėlių irgi nebetrūksta.

Šalia kitų pobūvyje dalyvavo į Chicago atostogų sugrįžusi viena iš ryškesnių VAIDILUTĖS aktorių - Gitana Braslauskaitė, kuri studijuoja meną Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Ji, kuomet bus reikalingas ir galimybė, ir toliau žadėjo talkinti VAIDILUTEL.

VAIDILUTĖS veiklą į priekį "stumia" jo valdyba, kuriai pirmininkauja žinomas visuomenininkas dr. Petras Kisielis, o taip pat ir administratorė Ona Šulaitienė.

E.S.

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

- 9 1/2% už 90 dienų term.indėlius
- 9 1/4% už 6 mėn.term.indėlius
- 10% už 1 m. term. indėlius
- 9 1/2% už 2 m. term. indėlius
- 9 1/2% už 3 m. term. indėlius
- 10% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 11% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 10 1/2% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 10 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 8 1/4% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
- 11% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 10 1/2% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 10 1/2% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 8 1/4% už namų planą - OHOSP (v.r.)
- 8% už taupymo sąskaitą
- 9 1/4% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
- 6 1/2% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

- už asmenines paskolas nuo... 13%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
- 1 metų 12 1/2%
- 2 metų 12 1/2%
- 3 metų 12 1/2%
- (fixed rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

- 90-179 d. term. ind. 9 1/2%
- 180-185 d. term. ind. 9 1/4%
- 1 metų term. indėlius 10%
- 2 metų term. indėlius 9 1/2%
- 3 metų term. indėlius 9 1/2%
- 1 metų GIC-met. palūk. 11%
- 2 metų GIC-met. palūk. 10 1/2%
- 3 metų GIC-met. palūk. 10 1/2%
- 1 metų GIC-mėn. palūk. 10%
- RRSP, RRIF ir OHOSP.... 8 1/4%
- RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11%
- RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/2%
- RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/2%
- Taupomąją sąskaitą 8%
- Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 1/4%
- Kasd. pal.čekių sąsk.iki... 5 1/4%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI VIRŠ 44 MILIJONŲ DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

- Asmenines paskolas
- nuo 13%
- Sutarties paskolas
- nuo 13%
- Nekiln. turto paskolas:
- Su nekeičiamu nuošimčiu
- 1 metų 12 1/4%
- 2 metų 12 1/2%
- 3 metų 12 1/2%
- Su keičiamu nuošimčiu
- 1, 2 ir 3 metų 11 1/2%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

DAUGINIS

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)

GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ

PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.

(Skersai gatvės nuo pensininkų namų, 1610

Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

PAGERBDAMI MIRUSIUS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

- A.a. Balio Kroko atminimui: \$ 40 - A.D.Jankūnai; po \$ 30 - Z.A.Stanaičiai, S.V.Panavai; po \$25 - J.G.Kažemakai, P.Z.Sakalai, V.R.Valaičiai; po \$20 - B.E.Šopai, L.D.Gutauskai, Mrs.W.Kulczyck, K.L.Meškauskai, A.Tėvelis, G.P.Breichmanai, J.G.Krištolaičiai, A.Bungardienė, V.G.Kairiai, G.O.Melnikai, G.Repčienė; \$15 - J.R.Pleiniai; po \$10 - P.S.Kanopai, X.Y. ir V.Bartninkas;
- A.a.Elenos Burinskienės atminimui, vietoje užuojautos, Hamiltono Pensininkų Klubas - \$20;
- A.a.Viktoro Urbaičio atminimui, mirusio Lietuvoje, \$25 - Pr.Šiulys;
- A.a.Vaclovo Verikailio atminimui, Hamiltono Mergaičių Choras AIDAS, pagerbdamas buvusį savo choro vadovą - \$100;
- Žmona St. Domeikienė vyro Juozo atminimui - \$50; P.Žulys - \$100.

Kanados Lietuvių Fondas širdingai dėkoja už aukas. K.L.F.

london, ont.

RŪPINASI "SAJŪDŽIU"

• Pranas ir Domicelė Rušinskai "Sajūdžiui" paaukojo \$1.000.

Londono, Ont. 75 šeimų apylinkė SAJŪDŽIUI paaukojo viso virš 5.500 dolerių.

P. ir D. Rušinskai yra vienintelė vedusių pora iš ankstesnės imigracijos, kurie nuo pat pirmųjų dienų pastoviai iki dabar bendradarbiauja su pokario ateiviais, lanko lietuvių pamaldas, renginius ir t.t. Jie yra susipratę lietuvių ir mėgėjų visur dalyvauti, šokti, ir t.t. Jų amžius - tarp 87 ir 90 metų. Tačiau dar ir dabar šokiuose jie lenktyniauja su jaunais, šokdami net ir moderniškus šokius. Domicelė yra buvusi sportininkė, Pranas dar ir dabar vairuoja savo automobilį. Tai jau ne toks dažnas reiškinys. D.E.

ISPŪDINGOS PAMALDOS UŽ LIETUVĄ

Pasklido žinia, kad solidarizuojant su Lietuva, ketvirtadienį, sausio 11 d., 7 val.v. bus pamaldos už Lietuvą ir kad yra bandoma joms gauti Šv. Petro baziliką. Ne vienas lietuvis susirūpino: "Baziliką? Kaip čia viskas atrodys, jei tokion didelėn bažnyčion ateis tik nedidelis būrelis žmonių. Bus labai nyku ir nepatogu prieš bazilikos šeiminkus, žurnalistus ir kanadiečių visuomenę. Juk čia yra tik 75 šeimos, kartu su evangelikais".

Džiaugsmas pakeitė baimę, kai laikui priartėjus didesniais būreliais žmonės pradėjo rinktis bažnyčion ir netrukus beveik užpildė dvi pagrindines suolų eiles. Štai jau ir iškilmų pradžia. Atsidaro didžiosios bazilikos durys ir visiems sustojus, ižygiuoja vėliavos - lietuvių trispalvė ir Kana-

dos vėliava, o jas seka kitos vėliavos: ukrainiečių, latvių, kroatų, estų, slovakių, čekų, baltgudžių ir lenkų. Kai kurie lietuviai atsinešė savo asmeniškas trispalves. Dalyvavo ir latvių bei ukrainiečių veikėjai su prof. dr. E.B. Roslycky prieškais. Po keleto žmonių iš kiekvienos tautybės, o taip pat ir lietuviai evangelikai. Atvyko lietuviai ir iš gretimų apylinkių, ypač iš Rodney-West Lorne apylinkės. Visi susirinkusieji laikė rankose uždegtas žvakutes, lyg ir laisvės bei vėliavos simbolius.

Fotografavo spaudos ir televizijos fotografai. K.L.B. Londono A-kės pirmininkas P. Kuras supažindino susirinkusius su šių pamaldų tikslu ir priminė, kad jos buvo numatytos rengti visame pasaulyje, kur gyvena lietuviai. Kvietė prisiminti žuvusius dėl Lietuvos, uždarytuosius psichiatrinėse ligoninėse ir kitus, kentėjusius ar kenčiančius. Sugiedoti Lietuvos ir Kanados himnai.

Dabar - pats išpūdingiausias momentas. Pradėjo garsiai ir ilgai skambinti visi bazilikos varpai. Jaudinantis momentas, ne vienam išspaudęs ašaras. Bažnyčioje visi tylime ir susikaupę klausome varpų skambinimo, kuris mus nukelia į mieląją Lietuvą. Pajuntame, kad tėvynė yra taip arti mūsų širdies... rodos, lyg ir girdime, kad ji atsitusus, vėl sušunka: "Aš čia, gyva!"

Bazilika randasi pačiame miesto centre ir visi jos varpai paprastai skambina tik ypatingomis progomis. Netenka abejoti, kad visi praeiviai atkreipė dėmesį, kad varpai skelbia kažkokį nepaprastą įvykį. Vakare, žiūrėję televizijos stotį ir rytmetį paskaitę pagrindinį Londono dienraštį... jie viską sužinojo.

Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kleb. kun. K. Kaknevičius. Šios šventės išpūdi padidino ir iškilmingas PAŠVAISTĖS choro, vadovaujamo R. Vilienės-Abromaitytės, giedojimas. Labai gera bazilikos akustika ir, reikia manyti, ryšium su dienos proga pakilęs choristų entuziazmas prisidėjo prie to, kad visos giesmės skambėjo pasigėrėtina - atrodė, kad gieda didelis ir gerai paruoštas choras.

THE LONDON FREE PRESS dienraštis atspausdino didoką nuotrauką ir straipsnį, kuriame palietė Gražinos Petrauskienės prisiminimus iš Lietuvos, jos tėvo išvežimą į Sibirą, jo negrįžimą, ir kt. Atspausdino ir A-kės pirm. Pauliaus Kuro pareiškimą: "Nėra abejonės, kas yra lietuvių mintyse... atgauti nepriklausomybę".

Visi buvo tos pačios nuomonės, kad viskas buvo labai gerai suorganizuota ir labai kultūringai įvykdyta. Tai buvo vienas iš išpūdingiausių renginių. Tą buvo galima pastebėti ir besiskirstančiųjų veiduose. Juose švętyje pasitenkinimo šypsena ir pasididžiavimo jausmas, kad mes, būdami ir labai maži, sugebame ir tokius renginius įvykdyti. Čia prisiminė vyskupo Pauliaus A. Baltakio, O.F.M. žodžiai, pasakytą Londone per Šiluvos Marijos parapijos jubiliejinę šventę: "Londonas yra geras pavyzdys, kiek daug gali pasiekti ir maža apylinkė, kai parapijos, bendruomenės ir organizacijų vadovai darniai ir glaudžiai bendradarbiauja".

Čia minima iškilmė suorganizuota bendromis pastangomis: parapijos, K.L.B. Londono A-kės valdybos ir talkininkų. Didžiąją darbo dalį atliko kleb. kun. K. Kaknevičius, A-kės pirm.

P. Kuras ir kiti jo valdybos nariai, ypač A. Petrašiūnas, kuris yra parapijos tarybos pirmininkas. Talkino ir R. Vilienė-Abromaitytė bei R. Kurienė-Lukoševičiūtė, gavusi sutikimą, kad skambintų varpai.

Lietuviams labai nuoširdžiai talkino ir ukrainiečių energingas veikėjas prof. dr. E.B. Roslycky, vadovaujantis Rytų Europos etninėms grupėms Londone.

Šis renginys bus ilgai ir dažnai prisimenamas.

NAUJŲ METŲ PAMALDOS...IRGI UŽ LIETUVĄ

Šiluvos Marijos bažnyčioje šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. K. Kaknevičius. Jis priminė, kad šią dieną yra ne tik Nauji Metai, bet ir Marijos šventė. Maldavo Dievo motiną, kad ji globotų Lietuvą ir ateitį... jos lemtingose dienose. Giedojo PAŠVAISTĖS choras, vadovaujamas R. Vilienės-Abromaitytės. D.E.

sudbury

• VASARIO 16 MINĖJIMAS rengiamas KLB Sudbury Apylinkės valdybos, įvyks š.m. vasario mėn. 17 d., šeštadienį, 2 val.p.p., Steel Workers Unijos salėje, 92 Frood Rd., Sudbury.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti, atlikti savo tautinę pareigą.

• A.a. MARIJA STRIŠKIE-NĖ, 80 m., po ilgos ir sunkios ligos mirė š.m. sausio mėn. 22 d. Laurentian ligoninėje. Kūnas sudegintas Park Lawn Krematoriume.

Liko sergantis vyras Julius Striška, sūnus Eugenijus Paulauskas, broliai - Juozas Beržinskas Toronte, Pranas Beržinskas Saskatoon'e, sesuo Stella Zarkienė Hamiltone. J.K.

florida

PALAIKO KŪČIŲ TRADICIJAS

St. Petersburg'o Floridoje Lietuvių Klubas buvo surengęs išpūdingas Kūčias, kuriose dalyvavo rekordinis skaičius - daugiau kaip 500 žmonių. Klubas choras gražiai pagiedojo 6 kalėdines giesmes, diriguojant muz. P. Armonui, akomponuojant muz. V. Kerbeliui. D. Mackia-lienė atliko nostalgiką dailiojo žodžio programą, kun. V. Zakaras sukalbėjo maldą ir po pasidalinimo plotkelėmis, prasidėjo 12-kos valgių vakarienė. Ją paruošė A. Karnienė su talkininkėmis. Netrukus ir Kalėdų eglutės, kuri buvo papuošta M. Liubiniene su M. ir A. Aleksiejūnų talka, meniškais šiaudinukais.

NAUJŲ METŲ SUTIKIME Lietuvių Klube dalyvavo 330 žmonių, kurių tarpe buvo ir daug jaunimo.

VASARIO 16-TOJI bus minima vasario mėn. 17 d., 2 val.p.p. Lietuvių Klubu salėje.

Paskaitą skaitys inž. Valdas Adamkus, žymus Vizgirda.

visuomenininkas ir ekologas, JAV EPA delegacijos Sovietų Sąjungai ir Europos valstybėms, Vilniaus Universiteto garbės daktaras. Meninę programą dalį atliks Klubo Choras ir tautinių šokių grupė AUD-RA. Vasario 18 d., 1 val.p.p. Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte vyks iškilmingos pamaldos.

• Po ataskaitinio Lietuvių Klubu susirinkimo sausio mėn. 13 d., buvo sudaryta dabartinė valdyba iš pirm. - A. Gudonio, vicep. - K. Vaičiailio, sekr. - J. Gerdvilienės, išd. - M. Jurgučio, finansų sekr. - A. Kaselio. Direktoriai - J. Balnius, P. Gudonienė, J. Kalėda, O. Kaselienė, St. Kreivėnas ir J. Švedas.

• Pagerbiant A. Krulikiene, kuri išbuvo Klubu sekretorės pareigose 10 metų, pirm. A. Gudonis dedikavo to sekmadienio pietus. Jai buvo įteikta dovanėlė.

• UŽGAVENIŲ POBŪVIS rengiamas vasario mėn. 27 d., antradienį, Klubu salėje. Pradžiai 6 val. Orkestras pradės groti 7:30 val., dalyvaus moterų dainos vienetą su kupletais, vyks kaukių paradas. Kaukės bus premijuojamos.

• PAMALDOS UŽ LIETUVĄ vyks Šv. Jono bažnyčioje, St. Petersburg Beach, vasario mėn. 11 d., 10 val. ryto.

Moterys prašomos pasi-puošti tautiniais drabužiais ir susėsti priekiniuose suoluose. Dalyvaus TV 13-tasis kanalas, gal ir 10-tasis su 8-tuoju.

Vasario 16-tosios ryt, mūsų trispalvės vėliavos bus iškeltos prie Miesto Savivaldybių: 9:30 val. r. Treasure Island, 10 val. r. St. Petersburg Beach ir 11 val. r. Gulfporte. Prašoma gausiai dalyvauti.

• KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO 67-tąsias sukaktuves surengė PALANGOS JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA š.m. sausio mėn. 16 d. Lietuvių Klubu salėje.

Edmundas Vengianskas, atvykęs iš Chicago, išsamiai apibūdino savo paskaitoje istorinius įvykius, vaduojant Klaipėdos Kraštą, iškėlė reikšmingą Šaulių Sąjungos dalyvavimą vietinių krašto gyventojų sukilime.

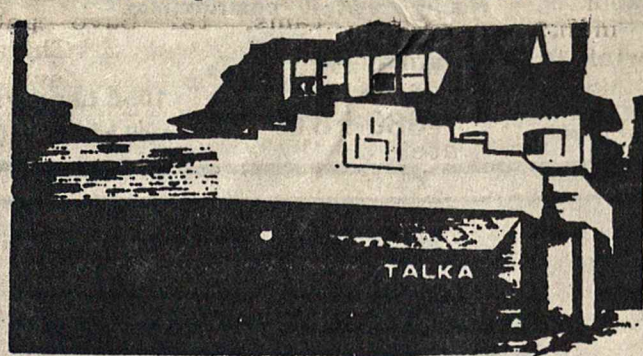
Meninėje dalyje deklamavo T. Sekonienė, V. Mažeika, o Vyrų Dainos Vienetas sudainavo 5 dainas. Programai vadovavo "Palangos" Šaulių Kuopos pirm. Alf. Šukis.

Sausio mėn. 14 d. vyko iškilmingos pamaldos už žuvusius vaduojant Klaipėdos Kraštą. Pamaldose dalyvavo su vėliavomis abi šaulių kuopos ir Lietuvos Vyčiai. Pabalsoje sugiedotas Lietuvos Himnas.

• St. Petersburg'o Pensininkų Klubu valdybą sudaro pirm. - dr. K. Vaičiailis, vicep. - R. Usvaltas, sekr. L. Alvarado, išd. W. Lastauskas. Direktoriai A. Acus, E. Orantienė, E. Bazėnas, A. Gesius, A. Urbonavičius, J. Atkočius. Revizijos komisiją sudaro P. Kasperiūnas, Z. Balnius, J. Vizgirda.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavose namuose -

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS

"TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 5.5%
santaukas 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%
90 dienų indėlius 10%
1 m. term. indėlius 11%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.5%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 11%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15.5%
nekiln. turto oask. 1 m. 12.75%
nekiln. turto pask. 2 m. 12%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniai - nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniai - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiai uždaryti.

AUDRA
Travel
CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

GEGUŽĖS 6 (Finnair)
GEGUŽĖS 19 (Lufthansa)
GEGUŽĖS 30 (Air France)
BIRŽELIO 17 (Finnair)
LIEPOS 1 (Finnair)
LIEPOS 2 (Air France)
LIEPOS 3 (Lufthansa)
LIEPOS 4 (Air France)
RUGPJŪČIO 5 (Finnair)
RUGPJŪČIO 13 (AF ir LH)
RUGSĖJO 7 (Air France)
SPALIO 2 (Lufthansa)
GRUODŽIO 21 (Finnair)

GRĮŽIMO DATOS ĮVAIRIOS.

Kelionių trukmė grupėms - 10, 15, 20, ir 25 dienos
Kelionės vykstantiems privačiai - pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius)

Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00 grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsi ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradedame 1990 m. sausio 2 d.

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUKITĖS:

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-800 AVENUE, LaSalle

365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle

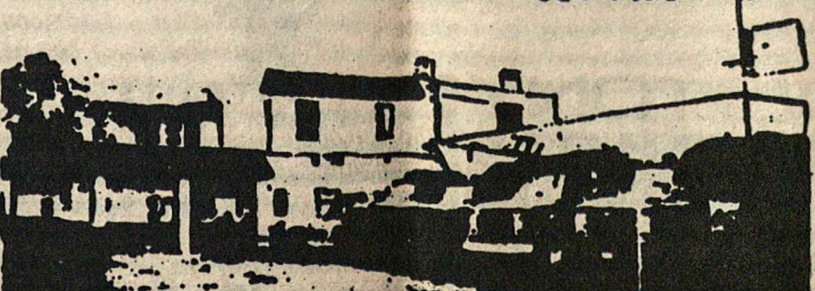
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard

766-2667

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausios patalpos ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9936

MODERNIOS KOPLYČIOS

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Įvyks 1990 m. VASARIO 18 d. sekmadienį
11 val. r. - IŠKILMINGOS MIŠIOS Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero šventovėse.

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

3 val. p.p. - AKTAS - KONCERTAS

ST. HENRI POLYVALENTE MOKYKLOS AUDITORIJOJE

4115 St. Jacques W., prie pat St. Henri Metro stoties.

PASKAITA: Dr. Audrius ŽIBAITIS

KONCERTINĖJE DALYJE - Sol. G. ČAPKAUSKIENĖ,

akomp. muz. Mme M. Roch

Montrealio Vyrų Oktetas, vad. muz. A. Stankevičius.

VISI ATVYKIME PAMINĖTI SAVO VIENĄ SVARBIAUSIŲ ŠVENČIŲ!

Rengia - KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

• VASARIO 16-TOJI Montrealyje bus minima VASARIO mėn. 18 d. ST. HENRI POLYVALENTE AUDITORIJOJE (kur ir pernai), 4114 St. Jacques W. Abiejoje parapijoje vyks iškilmingos pamaldos 11 val. ryto.

• PAVASARIS savo gražiausių dainų kasetę pristatys vasario mėn. 4 d., po pamaldų AV Parapijos salėje. VISI maloniai kviečiami.

• Šv. ONOS D-jos narių susirinkimas įvyks vasario 11 d., po pamaldų, Seselių Namuose.

• Maika Drešerė ir Adomas Drešeris jau antrą kartą dalyvavo tradicinėje, metinėje Place Bonaventure batų parodoje.

Vaikų batus modeliaavo 8 vaikai. Speciali programa sausio 13 d. buvo gerai paruošta ir po jos vyko visiems dalyviams ir pirkejiams gražios vaišės.

• Šv. KAZIMIERO P-joje per Šv. ONOS D-JOS susirinkimą suaukota \$ 182 - Lietuvoje išsikūrusiai Moterų Draugijos organizacijai CARITAS veiklai remti.

Iš šių pinigų nariai suaukojo \$82, o pati Draugijos valdyba paskyrė \$100.

ŠIOS VAIZDAJUOSTĖS BUS RODOMOS trečiadieniais, RUTOS Klube, 1 val. p.p.:

Vasario 7 d. - "Rugpjūčio 23" 1989 m. Lietuvoje;

Vasario 14 d. - "Sugrįžimas". Pirmųjų tremtinių kūrų parvežimas iš Sibiro į Lietuvą. 1989 m.

Vasario 21 d. - "Kaimo Kapela - Užgavėnių šventė". Vasario 28 d. - CARITAS - Kat.Moterų organizacijos atkūrimas Lietuvoje (santauka Steigiamojo suvažiavimo).

Kovo 7 d. - Lietuviškas filmas "VILIUS KARALIUS"

Kovo 14 d. - Tėsinys.

Kovo 21 d. - Tėsinys.

Kviečiami VISI.

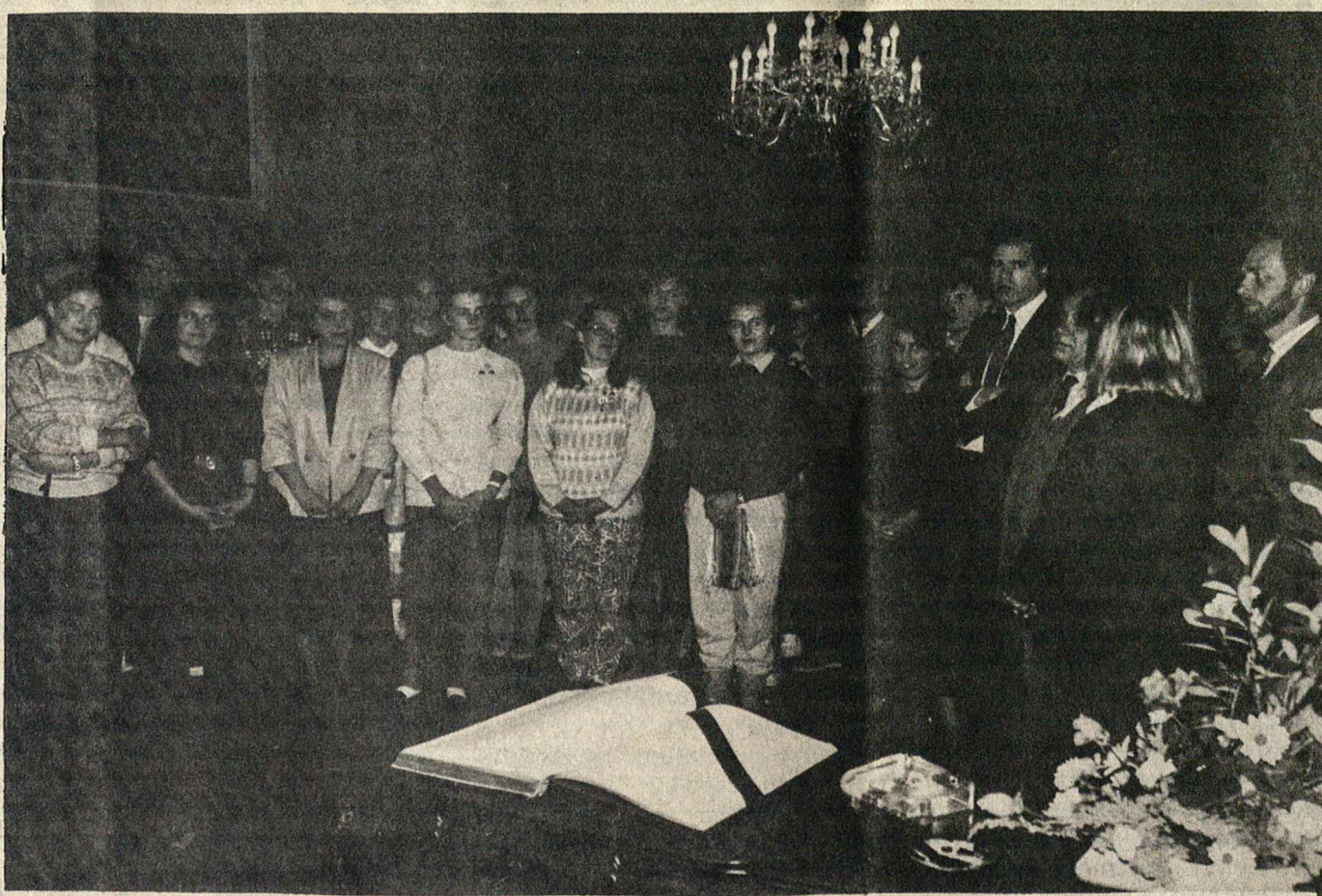
PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAJ
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUBKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1436

Vilniaus Universiteto ansamblis, viešėjęs Montrealyje, lankėsi Miesto rotušėje. Juos priėmė mero įgaliotinis. Ansambliečiai pasirašė į svečių knygą. Nuotrauka J. Piečiūčio.

Sausio mėn. 30 d. vakare į "NL" Redakciją kreipėsi CJAD radijo stotis, prašydama telefonų numerių Vilniuje asmenų, kurie galėtų atsakyti į klausimus, liečiančius dabartinius įvykius. Jiems buvo duoti keletas jų.

Sausio mėn. 31 d. ši stotis transliavo pasikalbėjimą su Vilniuje esančiu V. Medelinsku.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H6P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. Gaston BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pent View, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

• "VAGOS" LEIDYKLOS rasas; \$ 50 - M.J. Juodvir-
spausdinimo priemonių įsigi- šiai; \$ 40 - G. Montvilienė.
jimui paaugojo: \$ 500 -
P. Verykis; \$ 100 - St. Umb-
ACIŲ!

Neseniai atvykę iš Lietuvos, ieškome darbo namų apyvokai; galime prižiūrėti vaikus; taisome automobilius ir kt.

Skambinti tel: 259 - 5627.

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two kassete radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltee
ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ÉLECTRICIEN CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5
TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Seugojimas vasaros laiku (Storage)
• Taisau ir remeliuoju
• Sluvis ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Telefonai:
Suite 500 A. 844-7307 ir 288-9646
Montreal, P.Q. H3A 2G6

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURMAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 491-4408

LITAS

MONTREALIG LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Séve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus 11 %	Taupymo - special. 6 %
Term. indėlius:	Taupymo - su gyv. dr. 5 1/4 %
1 metų 10 %	Taupymo - kasdienines 5 1/2 %
180 d. - 364 d. 9 3/4 %	Einamos sąsk. 4 1/2 %
120 d. - 179 d. 9 1/4 %	RRIF - RRSP - term. 11 1/2 %
60 d. - 119 d. 9 1/4 %	RRIF - RRSP - taup. 6 1/2 %
30 d. - 59 d. 9 %	

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 12 1/2 % Asmenines - nuo 13 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Séve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00	10:00 - 2:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00	3:00 - 7:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidinių išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.

Les Peintures Perez Painting

RESIDENTIAL - COMERCIAL - INDUSTRIAL
STUCCO & WALL PAPER

D. Perez
President

Tel.: 365-6444

2422 MENARD - LASALLE
P. QUE H8N 1J5

Dodge Chrysler
Camion Dodge Trucks

LASALLE AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS.

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUÉ. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIECAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496